

LONDONE TARĖSI PABALTIJO DIPLOMATAI

MARŠALAS TITO NUNEIGIA SLAPTĄ DRAUGYSTĘ SU SOVIETŲ SAJUNGA

Maskva norinti atskirti Jugoslaviją nuo Vakarų

BELGRADAS, Jugoslavija. — Sovietų Sąjunga stengiasi su laikyti taiką mylinčių tautų teikiama pagalba, kurios mums taip reikia, bet aš manau, kad tai jai nepasiseks, kalbėjo Jugoslavijos diktatorius Tito savo paskutinėje politinėje kalboje Niš mieste.

Prieš kurį laiką pabėgęs iš Jugoslavijos aukštas karinės žvalgybos pareigūnas įtikinėjo vakarus, kad Tito tik dėl akių nutraukė santykius su Maskva, o slapta flirtuoja ir toliau.

Varomas kylis tarp Tito ir Vakarų

Maršalas Tito nuneigė tokius tvirtinimus. "Sovietai stengiasi parodyti, kad mes slaptai draugaujame su jais, bet tikrovėje mes nenorime nieko bendra su jais turėti", įtikinėjo Tito.

Tito pareiškė, kad tai yra viena tų priemonių, kuriomis sovietai nori pakenkti užsimezgusiems Jugoslavijos — Vakarų geriams santykiams. Jų agentai kalba apie gerėjančius santykius tarp Sovietų Sąjungos ir Jugoslavijos, kas esą tikriausi melai, tvirtino Tito.

"Mes esame vis dar toje vietoje, kur mes buvome 1948 metais: mūsų įsitikinimu, Sovietų Sąjunga eina klaidingu keliu, mes nenorime būti jos tarnais. Mes tol laikysimės šio nusistatymo, kol sovietų vadai pakeis savo politiką", pabrėžė Tito.

Kovojanti už taiką

Tuo tarpu, kai Sovietų Sąjunga tik vaidina taikią valstybę, Jugoslavija daranti viską, kad taika Balkanuose būtų išlaikyta. Siekiant taikos, Jugoslavija užmezgusi draugiškus santykius su Graikija, Turkija ir neseniai su Austrija.

Formalių paktų jis, Tito, nepripažįsta, nes jie nuolat laužomi, tačiau jo vyriausybė yra pasirodusi bendradarbiauti su kitomis taiką mylinčiomis tautomis.

Kalbos pabaigoje jis įspėjo katalikų dvasišką Kroatijoje ir Slovenijoje, o taip pat ir pravoslavų Serbijoje "nenurodyti gyventojų separatizmo propagandą", ir laikytis tik religinių reikalų.

Sovietai telkia raudonąją armiją prie Jugoslavijos

Rumunija — ištisa karo bazė

ROMA. — Grupė italų, iš tremtų iš Rumunijos, tvirtino italų žurnalistas antrojo pusės sienos, kad paskutiniu laiku į Rumuniją buvo atgabenta didelė raudonosios armijos daliniai. Daugiausia sovietų armijos esą sutelktą Jugoslavijos pasieny tarp Timosoaros ir Arado miestų. Galai, šalies rytinėje pusėje, esą visiškai sovietų rankose.

Kad būtų kur sutalpinti naujai atgabentus raudonarmiečius, viename mieste buvę evakuota 20,000 civilinių gyventojų. Sovietai, telkiami Rumunijoje savo armijas, matyti, pirmiausia nori pagasdinti Jugoslavų diktatorių maršalą Tito ir padrasinti Kominformo šalininkus, kovojančius su komunistais atskaliniais.

Komunistai nori 4 konferencijos

Stalinistai reikalauja rentis Potsdamo sutartim

BERLYNAS. — Komunistų taikos taryba, posėdžiavusi Rytų Berlyne savaitę laiko, išleido nutarimus, reikalaujama 4 didiesiems susitikimams prie bendro stalo.

Vokietijos klausimas turės būti sprendžiamas laikantis Potsdamo susitarimų ir taikos sutartis tik tada turėsianti vertę, kada ją pasirašysianti Sovietų Sąjunga.

"Taikos taryba", kuriai pirmininkauja prancūzų komunistas prof. J. Curie, dirba pagal Kremliaus įsakymus. Iš to galima matyti, kaip Maskvai svarbu sudaryti sąlygas 4 didžiųjų konferencijai, per kurią jie mano galės sutrukdyti Vakarų Vokietijos įsijungimą į Europos armiją.

Belgradas esąs Europos Chicaga

Miestą valdą gengsteriai

PARYŽIUS. — Vengrijos ambasados leidžiamajame biuleteny Jugoslavijos sostinė atvaizduojama pačiomis blogiausiomis spalvomis, mat Tito atsimeitė nuo Maskvos vadovaujamo komunistinio bloko.

Belgrade visur užtinkamas "amerikiečių gyvenimo būdas", sakoma komunistų biuleteny. Klestinti korupcija, miestas pilnas nuotykių ieškotojų, kontrabandininkų, šnipų, kurių daugelis yra amerikiečiai, italai, austrai ir graikai. Nusikaltimai didėja diena iš dienos. Ten sukčiaujama, spekuliuojama ir žuodoma panašiai kaip Chicagoje. Be to vis daugiau naktinių restoranų ir klubų atidaroma Belgrade amerikietiškais vardaais, aiškina Vengrijos ambasados biuletenis.

Tešiamos slaptos derybos Korėjoje

Nesako apie pasitarimų vaisius

MUNSAN, Korėja. — Šį pirmadienį JT ir komunistų paliaubų delegacijos buvo susitikusios ketvirtam slaptam posėdžiui spręsti karo belaisvių pasikeitimo klausimą.

JT delegacijos atstovas gen. Nichols, paklaustas apie pasitarimų vaisius, atsakė, kad prisilaikant susitarimų, tenka susilaikyti nuo viešų pranešimų. Posėdis užtruko 48 min. Abi pusės skaitė paruoštus savo pranešimus apie belaisvių pasikeitimą.

Praejo metai laiko, kai JT ir komunistų ryšininkai susitiko aptarti paliaubų derybų sąlygas. Jos prasidėjo liepos 10 dieną, tačiau susitarti ir baigti gerovai Korėjos karą nepasisekė nė per 11 mėnesių.

Californijos gubernatorius Warren su šeima atvyko į Respublikonų partijos konvenciją, kuri vyksta Chicagoje. Kartu su juo atvyko ir sen. Wm. Knowland. Gub. Warren kandidatuoja į prezidentus.

PIRMAS EISENHOWER LAIMEJIMAS

Konvencijos dauguma pasisakė už jo pasiūlymą, kad ginčintini atstovai nedalyvautų balsavime

CHICAGA. — Respublikonų konvencija pirmadienį nustebino plačiąja visuomene, pasisakydama už Eisenhowerio pasiūlymą, kad 96 delegatai, dėl kurių priklausomumo ejo ginčas tarp jo ir Tafto, nedalyvautų balsavime.

Respublikonų partijos komitetas buvo išaiškines, kad ginčytini 96 atstovai 74 esą taftininkai ir tik 22 Eisenhowerio šalininkai.

Tafto štabui nesutikus įsileisti į kompromisą, klausimas buvo perbalsuotas visų valstybių delegatų ir dauguma pasisakė už Eisenhowerio pasiūlymą.

Delegacijų vadai spėjo pabrėžti, kad jų delegacijų pasisakymas už Eisenhowerio pasiūlymą pakeisti balsavimo nuostatą, dar neraiškia balsavimą už Eisenhowerį kaip už kandidatą ir prezidentus. Tačiau konvencijos stebėtojai iš to daro išvadą, kad tarp suvažiavusių delegatų Eisenhowerio šalininkų yra žymiai daugiau, negu ligi šiol buvo manyta.

Prasidėjo respublikonų konferencija

Vakar prasidėjo Chicagoje respublikonų partijos delegatų konferencija nominuoti partijos kandidatui į JAV prezidentus. Didžiausi varžovai yra Taftas ir Eisenhoweris, kurie prieš konferencijos atidarymą negalėjo pasidalinti delegatais, ir tas klausimas įneš karščio į atmosferą suvažiavimo, kuris pats turės šį dalyką išspręsti. Taftas sakosi, kad jis beveik visus reikalingus delegatus jau turįs, o Eisenhoweris pareiškė įsitikinimą, jog galutinis nominacijos laimėjimas jam priklausys. Lemiamą žodį turės didelės Pensilvanijos ir Californijos delegacijos.

Pati partijos užsienio politikos platforma esanti faktiškai tokia pat, kurią galįs Eisenhoweris pasirašyti. Ji atmeta izoliacionizmą, remia Jungtines Tautas ir kolektyvinį saugumą bei Atlanto sąjungą. Nors platformos ruošėjų komisijoje vyravo Tafto šalininkai, bet kai kurie anksčiau ginti Tafto principai čia atmeti. Gal ir pats

Taftas yra dabar savo nuomone pakeitęs. Pavyzdžiui, jis dabar sakosi, jog jo balsavimas prieš Atlanto sąjungos sutartį buvusi jo klaida. Eisenhowerio šalininkai prikiša Taftui negarbingą rinkiminę kampaniją.

Tuo tarpu ties International Amphitheatre patalpomis, 42 ir Halsted, kur vyksta konferencija, didelis žmonių judėjimas. Šaligatvį prie įėjimo į pastatą piketuoja CIO unijos nariai.

M. Brako paskaita teisininkų kongrese

BERLYNAS. — Liepos pabaigoje Berlyne rengiamas tarptautinis teisininkų kongresas. Teisininkas M. Brakas skaitys tame kongrese referatą apie Lietuvos valstybės santvarkos raidą pastaraisiais metais. Medžiagą referatui rengia Dr. D. Krivickas, dirbąs Kongreso Bibliotekoje Washingtone.

Į kongresą yra gavęs kvietimą ir PLG sekretorius dr. A. Trimakas, Tarpinės Teisininkų D-jos narys. Jis irgi rengiasi kongrese dalyvauti. Kongreso rengimo komitetas parūpina kviečiamiesiems lėšas kelionės ir dalyvavimo išlaidoms apmokėti.

Jugoslavai nuteisė penkis teroristus

LESKOVAC, Jugoslavija. — Penki Bulgarijos agentai buvo Tito teismo nuteisti mirties bausme.

Jie be to buvo apkaltinti nužudę Jugoslavijos slaptosios policijos aukštą pareigūną, paskutinio karo herojų.

Tarp nuteistųjų yra du bulgarų studentai, gyvenę Jugoslavijoje, ir du jugoslavai bei viena jugoslavė, šnipinėję Bulgarijos naudai.

Vėliausios žinios

—Naujasis laivas "United States" kelią tarp Ambroze švyturio prie New Yorko ir Bishops Rock, prie Anglijos pietvakarių kampo, perplaukė per 3 dienas, 10 val. ir 40 min. Vidutiniškas greitis — 35.659 jūrmylas per valandą. "Queen Mary" laimėjo 1938 m. mėlynąjį kaspiną, praplaukdamas šią kelią 31.9 jūrmilios greičiu per valandą.

—Kojos belaisvių saloj buvo nušauti du komunistai belaisviai, kurie mėgino pabėgti iš stovyklos. 8 belaisviai buvo sužeisti.

—Berlyne komunistų policija pagrobė du vokiečių pareigūnus ir nusigabeno į sovietų zoną.

—Šveicarijose per naują tautos atsiklausimą buvo atmetas vyriausybės planas apdėti didesniais ir naujais mokesčiais visus gėralus, išskyrus pieną, iš kurių vyriausybė būtų sustiprinusi šalies apsigynimą.

—Čekoslovakijoje komunistų spauda kaltina Ameriką, kad jos lėktuvai užnuodija derliaus laukus.

Prasidėjo SLA seimas

CLEVELANDAS. — Pirmadienio rytą prasidėjo Amerikos Lietuvių Susivienijimo metinis suvažiavimas, kurį atidarė paruošiamosios komiteto pirmininkas A. Zdanis.

Buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Susivienijimo sekretorius Dr. Vinikas išsaiškė pavardėmis atstovus, kurių iš 168 pirmajame posėdy dalyvavo 121 atstovas ir 7 valdybos nariai. Konferencijai pirmininkauja W. Laukaitis.

Kaliniai sudegino 8,000 knygų

GUELPH, Ont. — Šimtai Ontario kalėjimo kalinių mušėsi viką šeštadienio naktį su kalėjimo sargais ir policija, kol galiausiai sekmadienį pasidavė.

Kaliniai pridarė daug nuostolių, tarp kitų sudegino kalėjimo biblioteką su 8,000 knygų. Abiejose pusėse yra nemaža sužeistų, tačiau buvo išvengta mirties aukų.

PASISAKĖ UŽ GLAUDŽIĄ LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS SAJUNGĄ

Dalyvavo Žadeikis, Balutis ir Lozoraitis

LONDONAS. — Birželio mėnesio pabaigoje ir liepos mėnesio pradžioje Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatiniai atstovai buvo susirinkę aptarti savo pavergtų tautų išsivadavimo eigos ir priemonių, kuriomis būtų galima padėti komunistų priespaudą kenčiantiems tautiečiams.

142 europiečiai mokosi Amerikos žemės ūkio būdų

IŠLAIDAS APMOKA JAV

WASHINGTONAS, D. C. — JAV vyriausybė jau treči metai kaip skiria atitinkamas lėšų sumas, supažindinti europiečius su Amerikos kultūrinio, politinio ir ūkinio gyvenimu.

Šiuo metu Amerikoje svečiuojasi 142 europiečiai studijuoją Amerikos žemės ūkį. Pralaidę savaitę laiko Washingtone, kur jie išsikalbėjo su Savitarpinio Saugumo Agentūros (MS-A) ir žemės ūkio departamento atstovais, Europos ūkininkai išvyko 3 mėnesius dirbti pas Amerikos fermerius ir mokytis jų ūkininkavimo būdų.

Po to jie pereis teorinius kursus prie universitetų ir grįš prieš išvykdami į Europą dar savaitę į Washingtoną.

Cortines - Meksikos naujas prezidentas

MEKSIKOS MIESTAS. — Tankų ir lėktuvų, neskaitant tūkstančių policininkų priedangai, sekmadienį buvo renkamas naujas Meksikos prezidentas.

Rinkimus laimėjo ligšiolinio prezidento Miguel Alemano kandidatas, jo vidaus reikalų ministris Adolfo Ruiz Cortines.

Rinkimai praėjo be žmonių aukų, kurių anksčiau pasitaikydavo šimtais.

Ruiz Cortines sako, kad jis surinko 85% balsų. Balsavime dalyvavo apie 5 milijonai piliečių. Paskui jį seka katalikų kandidatas Efrain Gonzales Luna, po jo kairiųjų kandidatas Miguel Henriquez Guzman. Komunistų ir unių kandidatas Tolodano surinko mažiausiai balsų.

I žibalo pramonę šimet investuota dar \$4 bilijonai

NEW YORKAS. — Amerikos petrolijos instituto pirmininkas Franc Porter praneša, kad šiais metais žibalo pramonei išplėsti bus dar įdėta \$4 bil. kapitalo.

Pereitais metais buvo papildomai investuota apie \$3 bil. Per visus pokarinius metus žibalo pramonės ekspansijai buvo išleista \$19 bil.

V. Vokietija prekiauja su komunistine Kinija

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos žinių agentūra praneša Vakarų Vokietijos prekybos susitarimą su komunistine Kinija.

Sutartis buvusi užmegsta ekonominė Maskvos konferencijoje ir pasirašyta Rytniame Berlyne. V. Vokietija pristatys pramonės gaminių už \$38 mil. ir gaus už tai iš Kinijos įvairių žaliavų.

Diplomatai smulkiai svarstė tarptautinę padėtį ir jos įvykius, kurie galėtų turėti Pabaltijo kraštų išsilaivinimui įtakos. Pabaltijo valstybių diplomatų konferencija sustiprino šių tautų bendradarbiavimui pagrindus.

Už pabaltiečių federaciją Buvo prisimintos nepriklausomybės laikais sudarytos draugiškumo sutartys tarp šių trijų kraštų, pripažįstant, kad tai buvo gera pradžia į glaudesnį šių tautų susivienijimą.

Pripažindami ateities savitarpinių santykių tvarkymą pačiom tautom, diplomatai pasisakė už glaudžią Pabaltijo sąjungą, kuri visų trijų tautų turi būti populiarinama ir siekiama.

Konferencijoj daug vietos užėmė santykiai su kitų komunistų pavergtų tautų diplomatiniiais ir laisvaisiais komitetais. Pripažinta, kad vieningai tą darbą dirbant, atsiekta gerų vaisių, ir tikimasi dar didesnių laimėjimų ateity.

Amerika, išsigelbėjimo viltis

Pabaltijo diplomatai įvertino Amerikos, Anglijos ir kitų Vakarų valstybių draugiškus jausmus, išreikšius Pabaltijo pabėgėliams ir sudarant sąlygas kelti išsivadavimo klausimą ir gauti jam tinkamo pritarimo.

Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento Trumano sveikinimas Pabaltijo laisvės komitetui, minint 12 metų sovietine okupaciją buvo tikras pabaltiečių vilties sustiprinimas, kad Amerika, įsijungusi į laisvų tautų kovą prieš komunistų agresiją, žada išsilaivinimą ir lietuvių, latvių, estų tautomis.

Iš Lietuvos diplomatų konferencijoj dalyvavo ministrai Žadeikis, Balutis ir Lozoraitis.

Genocido konvencijos svarba

Diplomatiniai atstovai išreiškė savo pasitenkinimą dėl tokio didelio valstybių skaičiaus, ratifikavusių konvenciją, kuri per tai pavirto tarptautiniu įstatymu.

Amerikos delsimas ratifikuoti šią sutartį, beje, uždelšia panaudojimą tų priemonių, kuriomis būtų galima sulaukyti deportavimus ir žudymus komunistų užvaldytuose kraštuose. Diplomatai mano, kad Amerika galėtų rasti priemonių, priversti Sovietų Sąjungą susilaikyti nuo tautų žudybės veiksmų, ir dėlto laiko svarbiausiu uždaviniu, kad Genocido konvenciją ratifikuotų ir Jungtinės Amerikos Valstybės.

Nusizudę pašalintas komunistų ministeris

TEL AVIVI, Izraelis. — Laikraščio "Marih" žiniomis, neseniai atleistas iš Rumunijos vyriausybės finansų ministerio pavaduotojas Aleksander Jakob nusizudė Bukarešte.

Jakob buvo pašalintas vien dėl to, kad buvo žydas, tuo pat laiku, kai Ana Pauker buvo išstumta iš partijos politbiuro.

AM. LIET. VAIZBOS BUTŲ ATSTOVŲ SUAŽIAVIMAS

Liepos 7 dieną Clevelande įvykstančio SLA seimo proga Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras (National Council of American Lithuanian Chambers of Commerce) šaukia savo 5-ąjį suvažiavimą. Paskutinis ALEC suvažiavimas-konferencija įvyko 1950 metais gegužės mėn. Chicagoje, kur buvo priimti nauji tos organizacijos įstatai ir aiškiau suformuluoti jos tikslai ir uždaviniai. Pagal naujus įstatus Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras yra organizacija derinanti paskirų Lietuvių Vaizbos Butų veiklą, jungiant bendram darbui lietuvių biznesierius ir profesionalus visoje Amerikoje. ALEC rūpinasi ugdyti lietuvių tarpe ekonominės veiklos solidarumą, bendradarbiavimą ir tarpusavės pagalbos dvasią. Svarbiausiais savo artimo veiklos tikslais ALEC turi numatęs — tyrinėti būdus ir priemones keliant lietuvių ekonominį gerbūvį šiame krašte. Tam reikalui renka ir teikia informacijas apie lietuvių biznesierius ir profesionalus. Tyrinėja naujų biznių ir investicijų galimybes, aiškina viso pasaulio lietuvių ekonominio bendradarbiavimo ir prekybinių ryšių palaikymo galimybes. Darbų programon įtraukti ir lietuvių jaunimo ekonominio ir profesinio mokslinio klausimai.

Organizacija turinti tokius didelius uždavinius ir plačius užsimojimus ligi šiol neišvystė pilno veikimo. Visą laiką trūko kontaktai tarp pagrindinių tos organizacijos narių — Lietuvių

Vaizbos Butų atskirose Amerikos miestuose. Šiais metais šaukiama suvažiavimas kaip tik pagrindiniu savo tikslu siekia pasalinėti šią kliūtį ir užmegzti tamprius ir nuolatinius ryšius tarpe po visą Ameriką išsiblaškusių lietuvių biznierių ir profesionalų. Pagal ligi šiol turimus duomenis į Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro suvažiavimą vyksta delegatai iš šių vietų: Brooklyn, N. Y., South Boston, Mass., Newark, N. J., Pittsburgh, Pa., o taip pat plati delegacija iš Illinois, kuriai vadovaus pats Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois prezidentas Anthony J. Rudis, kuris suvažiavime padarys pranešimą tema: "Amerikos lietuvių uždaviniai ekonominiame srityje". I Clevelandą iš Chicago išvyksta ir Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro pirmininkas Joseph P. Varkala, kuris suvažiavimui patieks ALEC dviejų metų veiklos apyskaitą. Suvažiavimo programoje be minėtų pranešimų numatyti atskiri Lietuvių Vaizbos Butų atstovų pranešimai. Suvažiavime taip pat bus praversti organizacijos Direktorių Tarybos ir Vykdomojo Komiteto narių rinkimai. Konferencijon pakviesta dalyvauti taip pat Lietuvos Ūkio Atstatymo Komisija.

Tikimasi, kad suvažiavime pavyks išsiaiškinti daug organizacinių klausimų, o taip pat nustatyti gaires tolimesniam šios svarbios lietuvių gyvenimui organizacijos veikimui.

—A. Baliunas.

New York, N. Y.

Džiuginantys lietuvių
laimėjimai moksle

Iš spaudos puslapių matome, kad lietuviams gerai sekasi Amerikos mokyklose ir universitetuose, nes jie gera mokosi. Tos žinios apie mūsų mokslievių nusako, kad lietuviams gabūs moksle, nežinint, kad tą mokslą turi išeiti švėtima kalba. Tos žinios apie sėkmingus mokytų baigimus neša džiugusią visiems mūsų tautos nariams.

Šiais metais New Yorke baigė keliolika lietuvių aukštąsias mokyklas, ir visi su gerais pažymėjimais. Neseniai taip pat sėkmingai baigė chemijos aukštąsias mokslo Vida Klybaitė. Ji vos prieš kelius metus atvyko į Ameriką ir po 4 mokslo metų įgijo Chemijos Bakaluro laipsnį. Belankydama universitetą, buvo veikli akademiniame studentų judėjime ir nekartą savo paskaitomis supažindino Amerikos studentiją su Lietuvos istorija, jos nelaimėmis, nušviedama baisųjį okupacijos laiką.

Birželio mėn. 27 d. savo draugų ir artimųjų tarpe atšventė mokslo baigimo šventę, besidžiaugdama 4 metų sunkaus mokslo darbo laimėjimais.

Šioje V. Klybaitės baigimo šventėje dalyvavo ir Dalia Zemaitytė. Ji prieš kelius metus atvyko į Ameriką kaip našlaitė. Šįmet baigė Gailestingųjų seserų mokyklą viena pati laimėdama visas premijas. Už gerą mokslą gavo aukso medalį, už gerą praktikos supratimą ir atlikimą gavo antrą premiją \$150 ir dviems metams stipendiją mokslus dar gilinti. Tai retas dalykas, kad visos premijos atitenka vienai studentei iš didelio pulko ir toji laimingoji, gabioji

Kviečia į didžiąją demonstraciją

LTB pranešimas

Dar'aus-iGrėno posto iniciatyva, sutelkusi Chicagos lietuvius, pasireikš gražia lietuvių švente š. m. liepos 13 d. Chicagoje.

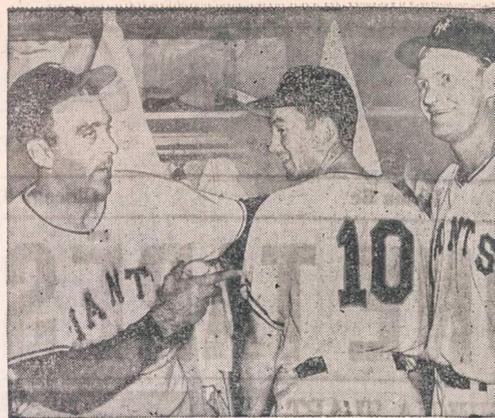
Kaip į bendrąsias liet. šventes, lygiai ir į Dar'aus-Girėno žygio paminėjimą kviečiame visus tremtinius dalyvauti.

Liet. Tremt. Bendruomenės
III. v. Centro Valdyba

buvo lietuvių.

Ir šios lietuvių savo darbais patvirtino, kad lietuviams gabūs mokslams.

—P. D.

Giant trijulė švenčia pergalę prieš Dodgers Polo Grounds stadione, New Yorke.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

Rekordas...

- ★ Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- ★ Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieta sutaupyta dolerį
- ★ Aukštus dividendus išmokėjo visada be perstojimo
- ★ Partraukim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.

Nelaukit—Pradėkit Taupyti Šiandien!

Ištaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų, Keturtdieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro, Trečiadieniais visai neatidarama.

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747

Ponios ir Ponai! Budrikas išdidžiai teikia DIDŽIAUSĮ IŠPARDAVIMĄ PASAULY!

Budriko didžiausias kainų numažinimo išpardavimas. Pusiau-vasarinis baldų pardavimas 3241 S. Halsted Street.

Budrikas jums pateikia milžinišką pasirinkimą baldų, neseniai nupirktų Pusiau-vasariniame išpardavime baldų sandėliuose.

Pas Budriką jus gausite naujus baldus naujai žemomis kainomis, naujai žemomis sąlygomis. Lengvais išsimokėjimais — iki 2 metų išsimokėjimo laiko.

Sensacinas parodos "platform rocker", nuostabiai žema kaina už toki nepaprasto patogumo daiktą, kaina	\$19.95
Dailus proginis, moderniško modelio krėslas, reguliariė vertė \$15.00, tik už	\$7.95
Metalinis vasarai krėslas (rocker), dailaus modelio, reguliariė kaina kitur \$7.95, Budriks kaina šiame išpardavime	\$3.98
Grandfather's elektriniai laikrodžiai, buvo \$29.00, dabar	\$14.00
Thayer pilno dydžio vėžimėliai, buvo \$39.95 iki \$49.95, dabar tik 5 gabalų chrome, plastikos viršų dinette setai,	\$59.00
buvo \$79.95 iki \$91.00, dabar tikrai	\$59.00
5 gabalų limed oak su plastikos viršum dinettes, buvo \$99.50, dabar	\$77.00
5 gab. chrome, deluxe stiliu dinettes, buvo \$129.75 iki \$189.00, dabar	\$99.00
7 gabalų valgomąjį kamb. setai, šviesus, moderniški,	\$99.00
buvo \$189.00, dabar tikrai	\$99.00

Pas Budriką jūs rasite didžiausią pasirinkimą įvairių vertybų baldų, kur jūs galėsite matyti po vienu stogu; trys aukštai prikrauti milžiniškų baldų pirkinii kiekvienam kambariui, naujoms, žemoms, lengvesnėmis išsimokėjimo sąlygomis.

2 gabalų miegamojo setai su dviguboms komodėms, buvo \$147.50,	\$89.00
3 gabalų miegamojo setai, riešuto, buvo \$165.00 iki \$217.00	\$119.00
3 gabalų miegamojo setai, 3 stiliu, buvo \$237.00 iki \$266.00	\$147.00
3 gabalų miegamojo setai, deluxe stiliu, buvo \$269.50 iki \$299,	\$187.00
Medinės lovos, daugelio stilių; pilno dydžio, buvo \$21.95 iki \$27.95,	\$15.00
Innerspring matracai, pilno ar pusės dydžio, buvo \$29.95, dabar	\$16.00
Matracai ir Box Springs, buvo \$42.95 iki \$59.50, dabar	\$33.00
Hollywood lovos, geriausios išdirbystės, buvo \$59.95 iki \$79.95	\$44.00
Hollywood įrenginiai (outfits): visi deluxe modeliu,	\$66.00
buvo \$79.95 iki \$109.50, dabar	\$66.00

Didžiausias Prekių Pratuštinimas — Kainos Visiškai Numazintos! Didžiausias Sutaupymas! Iki 2 metų išsimokėjimas. Garantuojame jūsų patenkinimą arba grąžiname pinigus.

Sekite šių bargenų vežimą iki Jos. F. Budrik, Inc., dėl didžiausio pasirinkimo vertės baldų, namų reikmenų, brangenybių, laikrodžių, deimantų, sidabrinii daiktų, televizijų setų, radijų, šaldytuvų, "freezers", skalbiniumi mašinų, siuvimo mašinų.

Dalimis (sectional) setai, buvo iki \$174.00, dabar tikrai	\$89.00
2 gabalų gyvenamojo setai, buvo \$149 iki \$198.50, dabar	\$127.00
2 gabalų gyvenamojo setai, buvo \$199.50 iki \$274.95, dabar	\$157.00
2 gabalų gyvenamojo setai, buvo \$239.95 iki \$279.95, dabar	\$187.00
Chat krėslai, įvairių stiliu, tapistry, duran, buvo \$11.95 iki \$27.45,	\$8.00
Didžiulės šeimos dydžio skalbyklos, buvo \$109.00, dabar už	\$69.00
Apartmentinio dydžio gėsiniai pečiai, buvo \$89.00, dabar	\$59.50
Gėsiniai pečiai, pilno dydžio, bus prijungti, buvo \$139.00, dabar	\$99.00
Elektriniai šaldytuvai, 7 kub. pėdų, vertės \$199.00, dabar tik už	\$119.00
Elektriniai šaldytuvai, vertės \$269.00, dabar už	\$199.00
Elektrinės "Portable" Admiral siuvimos mašinos, po	\$59.00
1952 Console Television setai, 17 colių screen, vertės \$300.00, už	\$199.00
Mažo screen televizijos setai, nupiginti iki	\$49.00
Televizijos, radio ir gramofono kombinacija, \$300 vertės, už	\$150.00
Nesiojami radijo po \$19.00 ir aukščiau.	

ATDARA PIRMADIENIO IR KETVIRTADIENIO VAKARAIŠ IKI 9:30.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 5-7237

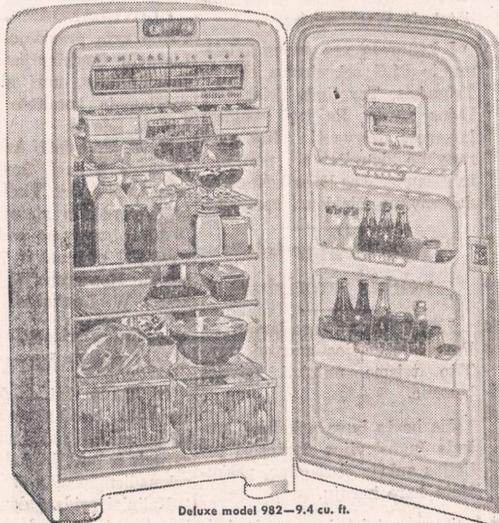
Budriko Radio Valanda nauju laiku iš WHFC, 1450 kil. Radio Stoties Ketvirtadienio vakarais nuo 6 val. iki 7 valandos vakaro.

2—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—ANTRADIENIS, LIEPOS 8, 1952

Enough extra space for all this extra food at no extra cost

Admiral

NATURALLY, IT HAS
Automatic Defrosting

Deluxe model 982—9.4 cu. ft.

Surprising... how much food Junior's express wagon can hold! But it's only "small potatoes" next to the amount you can put in the extra space alone that Admiral gives you at no extra cost! Actually, you get 21% more food space per dollar than the average of the largest-selling refrigerator brands!

What's more, you get the very latest development in automatic defrosting—Admiral's own Flash Defrosting—the only ice-free automatic method known.

NOTE ALL THESE NEW ADMIRAL FEATURES:

- Automatic Flash Defrosting
- Door Shelves
- Butter Conditioner
- Full-Width Freezer
- Full-Length Cold
- Glacier Blue Interior
- Scientific Shelf Spacing—Adjustable Shelf

ADMIRAL PRICES AS LOW AS

\$199⁹⁵
7.2 cu. ft.

RADIO: "World News with Bob Trout" Sundays, 5:30 PM, EST over CBS.
FREE: Subscription to "Smart Living." See your Admiral dealer.

COME IN TODAY
GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY
2876 W. CERMAK ROAD
Phone: Bishop 2-3333

"If You Must Dash"

call the

FLASH CAB CO.

Chicago's First Radio
Dispatched Cabs.

We have a car within
minutes of your door
at all times.

24 HOUR SERVICE

Operator 50 for
EMERGENCY CALLS
Phone:

LONGBEACH 1-1444

KAZYS ČESNAUSKAS

GENERAL CONTRACTOR

Statau naujus namus ir
atlieku visokius namų
remontus.

Darbais garantuotas.

Telefonas:

LAFAYETTE 3-3306

Skambinti nuo 6 iki 9 val. vak.

TIRES - TUBES

Goodyear ir kitos padangos.
Willard Batteries
Seat Covers

Lengvais išmokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

CHRYSLER - PLYMOUTH
DEALER

4030 Archer Avenue
Tel.: Virginia 7-1515

Lietuvių Krautuvėje Didelis Pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikams.

Zemos kainos, lengvi išmokėjimai, tuojau pristatoma.
Baldai pagal užsakymą.

**ROOSEVELT
Furniture Co., Inc.**
2310 W. Roosevelt Rd.
SEley 3-4711

NAUJA GYDUOLE

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra rimisingis riešutu, uogu, šakny ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nervų ligų ir nervišku galvos skaudėjimu, nuo šalčių ir tytiško silpnumo, greito pavargimo, gėta nuo inkstu (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikumi — išgyveningas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.

Prisunčiam į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKAROSKOS

Tel. HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Garsinkitės "N-nose"

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS RINKIMAI

Rinkimams į KLB Krašto Tarybą praversti Kanada buvo padalinta į keturias apygardas: Quebeco, Ontario, Manitobos ir Vakarų. Kiekviena šių apygardų turėjo išrinkti paskirtą skaičių atstovų, pagal tai, kiek prieš tai lietuvių buvo suregistruota. Būtent: Quebeco apygarda — 7 atstovų, Ontario — 28, Manitobos — 2, Vakarų — 3.

Šiuo metu rinkimų daviniai jau galutinai paaiškėjo trijose apygardose: Quebeco, Ontario ir Vakarų.

Quebeco apygardoje buvo išrinkti: Arlauskaitė Marija (257 balsai), Juškevičienė Petronelė (210), Kardelis Jonas (213), Rickus K. (192), Lukoševičius P. (188), Andriuskevičius K. (179) ir Toliušis K. (168). Trys išrinktieji kandidatai buvo išstatyti Kanados Lietuvių Centro Tarybos ir keturi — krikščionių demokratų įtakoję esančios Kanados Lietuvių Sąjungos.

Quebeco apygardoje, kurioje įėjo ir Montrealeo miestas su spėjama 8,000 lietuvių, prieš balsavimą buvo suregistruota labai mažai lietuvių, todėl ši apygarda išrinko 7 atstovus. Dar mažesnis, tiesiog juokingai mažas, skaičius rinkimuose dalyvavo — tik apie 300... Tai aiškiai parodo, kad šioje apygardoje susidomėjimo Bendruomenės ir rinkimais nebuvo.

Ontario apygardoje buvo išrinkti: kun. dr. Jonas Gutauskas (909 balsai), dr. Adolfas Šapoka (792), dr. Agota Sidlauskaitė (768), dr. Antanas Pacevičius (746), prof. dr. Alf. Zubrys (716), Kestutis Grigaitis (706), prof. dr. Alf. Paplauskas-Ramūnas (688), Jonas Matulionis (687), Ona Indrelienė (677), kun. dr. Juozas Tada-

rauskas (688), Povilas Vaitonis (656), Pranas Alšėnas (636), dr. Ant. Juozapavičius (633), Marija F. Yokubynienė (623), Jonas R. Simonavičius (618), Vytautas Meilus (600), Jonas Yokubynas (587), Stasė Prapuolenytė (577), Sergijus Treigys (568), inž. Pranas Čeponis (562), dr. Jonas Yčas (551), inž. Alg. Šalkauskas (549), Jeronimas Čaižutis (549), Kostas Lukošius (546), Herbertas Stepaitis (534), inž. Jokūbas Sližys (505), Jieva Monkuvienė (496) ir Ant. Rinkūnas (496).

Iš šių 5 buvo KLC Tarybai, 5 — skautų ir likusieji 18 — KLS. Ontario apygardoje balsavo du tūkstančiai asmenų, kas taip pat nėra labai didelis skaičius, atsižvelgiant, kad Ontario apygardoje gyvena didžioji dalis Kanados lietuvių.

Vakarų apygardoje, kaip jau anksčiau rašiau, buvo išstatyti tik trys kandidatai ir jie be rinkimų buvo paskelbti išrinktais, kadangi ši apygarda turėjo išrinkti tris atstovus. Jie yra: Kantautas Adomas, Šingzdinis Paulius ir Juškaits Jonas.

Manitobos apygarda, kurioje rinkimai vyko Winnipeg miesto, iš karto labai nedidele balsų dauguma buvo išrinkusi Myk. Januška ir J. Činga, bet vėliau iš šios apygardos buvo gautas ūkininkų skundas, kad jiems nesudaryta sąlygų balsavimui, ir Vyr. Rinkimų Komisija paskelbė papildomus rinkimus paštu, leisdamas balsuoti visiems neabsolviems. Šių rinkimų daviniai dar nepaaiškėjo.

Suvedant rinkimų davinius matome, kad naujoje KLB Krašto Taryboje dominuos vietos partinės pakraipos žmonės. Antra, kils abejonių, kiek šita KLB Krašto Taryba iš tikrųjų

Los Angeles, Calif.

St. Šimkaus choras baigia vasaros atostogas ir, prieš pradėdamas vėl intensyvią lietuvišką kultūrinį darbą, liepos mėn. 13 d. Arroyo Seco parke rengia nepaprastą gegužinę. Ji bus nepaprasta todėl, kad, galbūt, pirmoji ir paskutinė šiais metais gegužinė-piknikas, neturintis aspinigavimo atspalvio (nelaikoma visų kitų piknikų pasipinigavimas blogu tikslu, pvz. Balfui būtinai tokie "pasipinigavimai"). Rengėjams visai nesvarbu bus, kad gegužinės dalyviai daug išleistų valgydami, atsigerdami bei kt., bet svarbu, kad kuo daugiau dalyvių būtų, pasigėrėtų gegužinei pritaikyta menine programa, atsigautų linksma nuotaika.

Tai visi lietuviai losangeliečiai ir svečiai iš kitur liepos 13 d. (sekmadienį) nuo 1 val. po pietų važiuoja į pikniką. Dalyvaukime skaitlingai, paremkime šimkiečius moraliai savo dalyvavimu jų kruopščiam pasirengimui. Organizuotas lietuviškas kultūrinis vienetas tarnauja visų lietuvių interesams yra ta gyvoji mūsų tautos kūno ląstelė. Juo daugiau turėsime tokių gyvųjų ląstelių, tuo greičiau sustiprės nuvarginta mūsų tauta ir ekspansyviai nusikratys vergijos rečiau.

Operos sol. Vladą Baltrušaitį Vladinių dieną St. Šimkaus vardo choro valdyba pasveikino vardavininką jo bute, įteikdama gėlių ir dovaną. Be to, solistas gavo visą eilę sveikinimų nuo vietos lietuviškų organizacijų ir paskirų asmenų.

Šia proga tenka pastebėti ir atstovaujį Kanados lietuvių, kurių tik nedidelė dalis ją išrinko, o didžiulė dauguma, kaip matome, pasiliko abejinga Bendruomenės idėjai. — J. J.

pasigėrėti dideliu menininko taktu, darbštumu ir atsidavimu lietuviškam reikalui bei gražiam ir vieningam lietuvių sugyvenimui. Ne bereikalo jis pelnėsi nuosirdžiai susipratusių lietuvių didelę pagarbą.

• Balso 13 skyrius sėkmingesniau piniginiu vajuos pravedimui numato suaukti visų vietos organizacijų atstovų susitikimą ir pasiūlyti sudaryti ar išrinkti iš visų pažiūrų bei įsitikinimų žmonių komisiją, kuri

kontakto su Balso valdyba organizuotų ir pravesių piniginių vajuos kolonijoms ir apylinkių lietuvių tarpe.

Be to, Balfas rengiasi platesnės apimties rudeniniam koncertui, kuris įvyks spalio mėn. 12 dieną.

• Feliksas Šlapelis iš Rochesterio šiuo laiku vieši Los Angeles mieste pas savo brolių. Jis rinkimą ir pasiūlyti sudaryti ar išrinkti iš visų pažiūrų bei įsitikinimų žmonių komisiją, kuri

bei šalpos reikalus, yra žinomas, kaip didelis bičiulis ir rėmėjas anų gyvybiniai aktualių reikalų.

F. Šlapelis jautriai pergyvena dabartinę tautos skriaudą ir sako, kad mums nereikia gailėtis jokios aukos tėvynės gerbuvui, nes valstybei nepriklausomybė būtina. Jis lankydamas L. A. vieną jam nepažįstamą, bet iš pavardės žinomą tremtinių šeimą dalina ten vaikams po penkinį ir liepia būti gerai lietuviams. — J. M.

SPECIAL BARGAIN!

Full-sized *Monarch*

ELECTRIC RANGE

ONLY \$159⁵⁰

Su šiomis kokybės vertybėmis

- ✓ Elektrinis laiko saugotojas-laikrodis
- ✓ Automatinė krosnies šilumos kontrolė
- ✓ Greit įkaista 7 viršuj karščio vienetai
- ✓ Šešių kvortų dubus virtuvai
- ✓ Žvilgas porcelano emalės užbaigimas
- ✓ Trys erdvios padėjimui stalinės
- ✓ Dviguba lempa
- ✓ Įspėjimo šviesos visiems vienetais

NEBRANGUS ĮRENGIMAS... tik \$20

daugumoj esančių 1-, 2- ir 3-šeimių rezidencinių namų Chicagoje, dabar vartojančių Edison Service.

Matykite šią sensacingą ypatingos vertės elektrinę krosnį artimiausioj mūsų krautuvėj savo apylinkėj!

3138 N. Lincoln Ave.
3430 W. Diversey Ave.
4231 W. Madison St.
3225 W. 26th St.
4749 N. Western Ave.

COMMONWEALTH
EDISON
COMPANY

4833 W. Irving Pk. Rd.
424 E. 47th St.
852 W. 63rd St.
9025 S. Commercial Ave.
11046 S. Michigan Ave.

10 ATSAKYMŲ

KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE:

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga
2. Dabar ji moka didesnę dividendą
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu \$3,000,000.00
5. Cash, Gov. Bonds ir G. I. paskolų turi daugiau \$20,000,000.00
6. Namai ir visi įrenginiai priklauso Standard Federal, bet knygosė jų vertė yra tikrai \$1.00
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama
8. Per 43 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki \$10,000.00

TURTAS - \$30,000,000.00

Pinigai padėti prieš 11-tą mėnesio dieną neša dividendus nuo pirmos

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, Kampas Sacramento Avenue

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas • Telefonas: Virginia 7-1141

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 val. po pietų, Keturvirtadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro, Trečiadieniais visai neatidaroma.

Westinghouse TELEVISION
with *Electronic Clarifier*

Here's the startling new advance in television that makes viewing completely enjoyable! The exclusive Electronic Clarifier insures INTERFERENCE-FREE reception... clear pictures that stay clear! The super-power chassis delivers the strongest, sharpest pictures you've seen on any television!

20" PICTURE — THE WELLINGTON. A fine-furniture console in luxurious mahogany veneer. Famous Westinghouse Single Dial Tuning, Model 62K20. EASY TERMS

OUR EASY CREDIT PLAN GIVES YOU 65 WEEKS TO PAY! SEE COLOR—ENJOY UHF. A UHF adaptor and color adaptor or converter can be easily attached to connectors at the rear of the chassis.

YOU CAN BE SURE... IF IT'S Westinghouse

WEITZ TELEVISION - CAMERA - APPLIANCE STORES

2609-11 W. North Avenue Humboldt 6-0290

Open Monday and Thursday Evenings until 10 P. M. Other Evenings until 7 P. M.

Pervežu baldus
Chicagoje ir iš tolimesnių vietų
TURIU ILGĄ PATYRIMĄ
Juozas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone: WALbrook 5-9209

AVONDALE Savings & Loan Ass'n
Start on the Road to Security
Open a Savings Account Here
Each account insured up to \$10,000 by Federal Savings and Loan Insurance Corporation.
2965 MILWAUKEE AVENUE
Dickens 2-7700
CHICAGO, ILL.

BOWMAN DAIRY COMPANY
1173 Virginia Street
GARY 9205
GARY, INDIANA

FOTOGRAFAUS CONRADAS (LIETUVIS)
Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė — vestuvės. Jaunavedžiai gaus puikią ir brangią dovaną. Žiņningai ir gražiai atliekamas darbas.
414 WEST 63rd STREET
Telefonai:
ENG. 4-5883 ir ENG. 4-5840

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS
Peciai, šaldytuvai, televizijos aparatai, skalbiamos mašinos, baldai, matracai, kilimai, lovos ir vaikų baldai.
Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE CO.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždeikite LEGULO Ointment. Jo gydymo savybės patalvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpdžiūvių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų įvairių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wisc., arba atsiskaitę money orderį.
LEGULO, 5618 W. Eddy St., Chicago 34, ILL. MULberry 5-3694

Dainuokim Lietuviškai
Modernieji šokiai ir dainos, dainuojamos milijonų amerikiečių, galima dainuoti ir mūsų kalba.
ANDRIUS MIRONO "40 POPULIARIŲ DAINŲ"
Kaina 75c. Persiuntimas 10c.
Gaunama "NAUJENOS", 1739 So. Halsted St.
3-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
-ANTRADIENIS, LIEPOS 8, 1952

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-4380

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakyme kalna:
Chicagoje — paštu: Metams \$10.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija 5c.
Savaitė 30c.
Mėnesiai \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 3.00

Užsieniuose:
Metams \$11.00
Pusei metų 6.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Respublikonų Partija

Respublikonų partija susikūrė beveik prieš šimtą metų, būtent 1854 m. vasario mėnesį. Ripon mieste, Wisconsin valstybėje, vienoje bažnyčioje susirinko nepatenkinti esamomis partijomis asmenys, kuriems vadovavo advokatas Alvan E. Bovay ir Ohio laikraščio redaktorius Joseph Medill. Buvo nutarta steigti naują politinę partiją, kurią Bovay pasiūlė pavadinti Respublikonų. Pasiūlymas buvo priimtas ir tokiu būdu gimė nauja politinė partija. Tų pačių metų liepos mėnesį naujosios partijos delegatai susirinko Jackson, Mich. Ten partijos vardas buvo oficiališkai patvirtintas. Rudenį naujoji partija dalyvavo Kongreso rinkimuose ir laimėjo daugumą atstovų.

Pirmasis Respublikonų partijos kandidatas į prezidentus buvo John Charles Fremont. Rinkimai įvyko 1856 m. Demokratai partijos kandidatas James Buchanan buvo išrinktas prezidentu. Tačiau keturiems metams praėjus Respublikonų partija tiek sustiprėjo, jog jau pajėgė prezidento rinkimus laimėti. Tais metais Respublikonų partijos kandidatas į prezidentus buvo Abraham Linkolnas.

Iš viso nuo savo įsisteigimo Respublikonų partija laimėjo 14 prezidentinių rinkimų.

Kartojasi 1912 m. Istorija

Prieš 40 metų Chicagoje įvyko Respublikonų partijos nacionalė konvencija, kurioje vieną svarbiausių vaidmenų suvaidino William H. Taft'as ir jo šalininkai.

William H. Taft tada buvo prezidentas. Sudaręs savo politinę mašiną, jis ryžosi kandidatuoti antram terminui. Kitas respublikonų kandidatas buvo Theodore Rooseveltas, buvęs prezidentas.

Rooseveltas buvo kur kas populiariškesnis kandidatas, negu Taftas. Tačiau pastarasis savo sukurtos politinės mašinos dėka sugebėjo užvaldyti partijos nacionalė konvencija. Roosevelto šalininkai kontestavo 238 delegatus, teigdami, jog jie neteisėtai buvo išrinkti. Vienok Tafto kontroliuojamas nacionalis komitetas tuos delegatus priėmė. Tuo būdu konvencijoje delegatų, remiančių Taftą, susidarė dauguma.

Taftas buvo nominuotas Respublikonų partijos kandidatu į prezidentus. Tąsąk Theodore Rooseveltas su savo šalininkais apleidė konvenciją ir pradėjo naują politinį sąjūdį, sukurdamas Bull Moose nepriklausomą partiją.

Rooseveltas padarė pareiškimą ryšium su Respublikonų partijos suskaldymu. Girdi, p. Tafto padraštintas, Nacionalis komitetas (daugumas jo narių), paniekindamas elementarinio sąžiningumo ir padarumo principus, pavogė nuo 80 iki 90 delegatų.

Tas skilimas Respublikonų partijai buvo katastrofiškas. Roosevelto suorganizuota Bull Moose nepriklausoma partija surinko kelis milijonus balsų. To dėka demo-

kratų kandidatas Woodrow Wilsonas, kuris nesurinko nė pusės visų paduotų balsų, buvo išrinktas prezidentu.

Vakar Chicagoje prasidėjo Respublikonų partijos nacionalė konvencija. Ir ji prasidėjo 1912 m. konvencijos ženkle. Kaip ir prieš 40 metų, konvencijoje vieną pačių svarbiausių vaidmenų vaidina Taftas. Bet nebe William H. Taftas, o jo sūnus Robert A. Taftas. Kaip prieš 40 metų Tafto kontroliuojama partijos mašina buvo kaltinama paniekimu elementarinio padarumo ir sąžiningumo principų bei vogimu delegatų, taip yra kaltinama ir Robert A. Tafto šalininkų kontroliuojama politinė mašina. Kontestuojami yra Texas ir Louisiana valstybių delegatai. Vadinasi, 1912 m. istorija iš dalies kartojasi.

Bet tik iš dalies. Jeigu vadinamasis Tafto "steamroller" ir užvaldys konvenciją bei sužlugdys Eisenhowerio siekimą tapti Respublikonų partijos kandidatu į prezidentus, tai jis tikrai nesukurs "bulmuseriško" sąjūdžio (jis pasižadėjo to nedaryti), kaip tai padarė Theodore Rooseveltas. Respublikonų partija nesuskils, nors dėl vidujinių vaidų ji gali pusėtinai susilpnėti.

SOVIETINIO IMPERIALIZMO FAKTAI

"ELTA" rašo: Kiek Sovietai iš tikro paiso tautų apsisprendimo teisę, faktai pavaizduoja kad ir A. A. Kristian Londono leidyklos Boreas Publishing Co., bet Stockholmė išleistojo kalba "Rytų ir Vakarų" serijos knygoje "Apsisprendimo teisė ir Sov. Sąjunga", autorius tezes įrodančioj konkrečiais "faktais ir anapus geležinės uždangos". Leidinys iliustruota viršely atspausdintu Pabaltijo žemėlapiu, įkištu už geležinių virbų, kaip tikrame kalėjime, o kitoje pusėje — pietine švedijos bei Norvegijos dalimi su Danija, su kuriomis — tai ir be žodžių aišku — atsitiktų tas pat, jei jos kuriuo nors būdu patektų į Sovietų globą.

Minimajame Estų Informacijos Centro paruoštame leidinyje duodama apsisprendimo teisės istorinė apžvalga, rusų komunistų pažadai ir ofic. pareiškimai apie liaudies teises, iliuzijos ir Sov. Sąjungos gimimo tikrovė, tautybių teisės Sovietų Sąjungoje kaip naujojo tautybių valstybės ir 2 karo praktikos padarytosios išvados. Apie Pabaltijo respublikų užpuolimą parašytas net atskiras skyrius, kuriame pažymima, kad pačioje šių valstybių nepriklausomybės pradžioje jau buvo vykdomi Sovietų imperialistiniai planai, o "Sovietinė Estijos respublika" buvo paskelbta jau 1918 m. gruodžio 8 d. ir pripažinti visos Rusijos Sovieto centrinio vykdomojo komiteto. Tuo reikalu išleistas dekretas buvo atžymėtas Num. 269 ir paskelbtas su atitinkama Rusijos Liaudies Komisarų priedu, pasirašytu L. Komisarų Tarybos pirm. V. Ulianovo (Lenino), Bonč-Brujevičiaus ir Potievo. Panašiu būdu buvo pripažintos taip pat Latvijos ir Lietuvos "sovietinės vyriausybės". Po dviejų savaitių, būtent 1918 m. gruodžio 23 d.,

centrinis Sovietų vykd. komitetas pasiskubino paskelbti, kad minimosios Estijos, Latvijos ir Lietuvos "sovietinės respublikos" sudaro uniją su Sov. Sąjunga. Mat, kaip paaiškėjo iš tuo metu paskelbtų spaudos komentarų, Pabaltijo valstybės "sudarancios kiūtį, skiriančią Sov. Rusiją nuo revoliucinės Vokietijos". Tačiau dėl tų kraštų pasipriešinimo minimeji planai tuo metu nebuvo realizuoti, ir 1920 m. vasario 2 d. Tartu mieste buvo sudaryta Estijos ir Sov. Sąjungos taikos sutartis, pirmoji S. Sąjungos istorijoje. Užtat minimeji Sovietų planai buvo realizuoti vėliau, kai tik pasitaikė tinkamesnė proga. *Niekas kitas neįsivaizdavo daugiau savo imperialistinių kėstų, kaip pats Stalinas*, — nurodo veikalų autorius, — 1921 m. lapkričio mėn. "apžvalgoj", kurioj pažymi, kad iš 140 milijonų RSFSR (išskyrus Suomiją, Estiją, Latviją, Lietuvą ir Lenkiją) didžiarusį yra ne daugiau kaip 75 milijonai, kitus 65 mil. sudaro ne didžiarusiai, bet tautinės mažumos, daugiausia gyvenančios Rusijos pakraščiais, srityse, turtingose žaliavomis, kuru ir maistu. Jos esančios per menkos, kad galėtų išauginti savo nepriklausomą egzistenciją be Centro Rusijos karinės ir ekonominės pajėgos, o šioji — be pakraščių pagalbos kuro, žaliavų ir maisto produktų pavidalu išlaikyti savo karinį ir ekonominį pajėgumą.

Tas Stalino pareiškimas nėra reikalingas jokių komentarų. Jis tik aiškiai parodo, kam iš tikro Sovietams prireikė tos lankscios žodžių ekvilibristikos, kuria galėtų paslėpti savo grobikiškus planus, pasaulio akyse sūfalsifikuojant tikrąjį Pabaltijo gyventojų valią. Todėl netenka stebėtis, kad prasidejęs su Sov. Sąjunga 1918 m. karą tų kraštų gyventojai tvarkyti raudonąjį kampelį.

Visą reikalą slaptai pasiskaido savo leitenantui (lietuviui), jis liepė tylėti, o jeigu bus koks svarbus reikalas prašė painformuoti jį. Dabar mano leitenantas kažkur dingio, o kareiviai nieko tikro nežinodami mane suėmė ir atvarė čia. Aš niekam blogo nesu padaręs.

— Tau tai dar gerai, nes tas leitenantas gali atsirasti ir pasakyti visą tiesą, bet mūsų kapitoną bolševikai išvežė ir niekas kitas apie mūsų nieko nežino. Patiems teisingai neapsimoka, nes visvien visi bolševikai vadina, — tarė kiti du, buvę tos pačios kuopos kareiviai.

— Ar nėra jūsų tarpe tokių, kuriuos jūs patys įtariate, o dėl jų ir visiems toji dėmė krinta? — paklausiau.

— Mes nepažįstame, bet kiti ten apačioje į vieną kamerą sukūšo penkis ir jų niekur neišleisdžia. Girdėjome kalbant, kad jie politrukams ir prancėms parašydavę, — prasiarė vienas iš trejųkės.

Nulipė su p. J. apacion, tikrai vienoje kameroje radome uždarytus, tik ne penkis, o keturius. Pro durų langelį paklausiau už ką jie sėdi, atsakė, kad durni buvome, patikėjome bolševikų žadamomis gėrybėmis ir patys pasisiūlėme į komjaunuolius. Tik vienas jų sėdėjo nusisukęs nuo durų ir nekabejo. Paklausau jo pavarde, jis atsakė esąs Kuznecovas, bet už ką suimtas — ne-

S. BAKANAS

IŠ SLA 1907 METŲ CLEVELANDO SEIMO

NEPAPRASTAS SUTAPIMAS

(Tęsinys)

NEPAPRASTAS 45 METŲ LAIKOTARPIO SUPUOLIMAS

SLA viršininkų išlaidų apmokėjimai. — Centro valdybos rinkimai. — Seimo uždarymas.

Seimas, apsidirbęs su tautiškių centų dalinimu, eina prie "bilų" — sąskaitų priėmimo už padarytas Centro viršininkų metines išlaidas organizacijos reikalais, taip pat Centro viršininkų "bertainių" algų apmokėjimo ir Seimo sekretoriaus išlaidų apmokėjimo.

Štai tie tarimai žodis žodiniu, kaip jie yra surašyti to Seimo protokole:

"1. F. J. Bagočius už rašlia-viršininkų Seimo išdavimus 70 centų. 2. Sekretoriaus (Centro sekret. M. J. Damijonaičio) alga už balandžio bertainį (tris mėnesius) — \$147.36. 3. Už krasos ženklelius per gegužės mėnesį p. M. J. Damijonaičiui \$5.32. 4. Už expresą M. Damijonaičiui \$2.00. 5. M. J. Damijonaičiui kelionės kaštus ant Seimo \$13.50. 7. Už 100 ženklelius Seimui \$20.00. 8. P. J. Skritulskui (SLA išdinininkui) alga už balandžio bertainį \$97.36. 9. P. W. Birštonui, SLA prezidentui alga \$100.00. 10. P. W. Birštonui už sekretoriaus "Bonds" \$5.00. 10. P. W. Birštonui metiniai iš-

sutiko kaip paties likimo jiems pasiūlytą sprendimą. Tačiau jų kovos su komunizmu negalima aiškinti, kaip kai kas mėgina daryti, jų simpatijomis vokiečiams, o juo labiau — nacionalistams ir reikiams. Kokie buvo iš tikro jų siekimai, pažymi autorius, parodo kad ir tai, jog Ukrainiečių tautinė vyriausybė, paskelbusi Lvove savo šalies nepriklausomybę, buvo bergėnt vokiečių policijos sukišta į Sachsenhauseno koncentracijos stovyklą, o Lietuvos Laikinosios Vyriausybės, proklamotos Kaune, nariai išvengė to paties likimo tik dėl vokiečių karinių pareigūnų intervencijos, užtat jiems buvo uždrausta bet kokia politinė veikla. *Ypač 2-jo karo įvykiai parodė, kad rusų bolševizmas, padavojamas Stalino pasaku kryptimi, kurios kaip tik daugiausia bijojo Leninas*. Bevykdydamas toliau carų politiką, Rusiją iš tikro pavertė tautų kalėjimu. Nors rusų tauta turi daugiau kaip 1000 metų istorinę praeitį, tačiau joje niekur ir niekad neuztiksimė nė mažiausių demokratijos žymių, nors bolševikų agitatoriai visa burna šaukia, kad tik ten esanti įgyvendinta tikroji demokratybė.

laidai \$14.86. 12. P. W. Birštonui kelionės kaštus ant XXII Seimo \$41.00. 13. P. J. Tareilai iškaščių kolonijos reikaluose \$9.60."

Seimo sekretoriaus (už 4 dienų darbą) nutarta išmokėti po \$10.00. Laiskų skaitytojams po \$5.00. Peržiūrėjimo knygy komisijos "snariams" po \$3. Komisijai sutvarkymo inėsimų išreikšta "aciū".

Tai tokios išlaidos buvo priduos SLA 1907 metų Clevelando Seimui, ir jei norit, tai palyginkit su tos pačios mūsų organizacijos viršininkų ir komisijų išlaidomis 1952 metų Seime. Matysite, koks bus skirtumas.

Prieinama ir prie Centro viršininkų rinkimo. Einantis sekretoriaus pareigas M. J. Damijonaitis atsisako nuo tolimiesio tarnavimo organizacijai. Jam Seimas atsistojimu išreikšė padėką už gerą tarnavimą. Kada Damijonaitis atsisakė kandidatuoti, tai Seime kilo klausimas, ar galima pavesti Centro sekretoriaus vietą mokslivui. Matyti, tautiečiai būkštavo, kad nebūtų F. J. Bagočius išrinktas Centro sekretorium. Tačiau Seimas nutarė: "ateitį Centro raštinku rinkti mokslivą, jei atsisas atsakantis."

Bet prieš Centro viršininkų rinkimą dar padaroma tokie tarimai:

"Toliaus nutarta pasiūsti į Dumą lietuviškiems atstovams pasveikinimą Susiv. Lietuvių Amer. Apdirbimą pasveikinimo pavesti Literatškam Komitetui. Į Literatšką komitetą, kurio užduotimi bus, apart reikalų, paminėtų šiame protokole, rūpintis pakėlimu apšvietos tarpe Susivienijimo snarių ir abelnai tarpe Lietuvių (čia priguli) rengimas arba paraginimas kuopų rengti prelekcijas, prakalbas, įkurti vakarines mokyklas kur galima ir t. t.) Tapo išrinkti: 1. B. K. Balevičius, 2. Jonas Ilgudas ir 3. Šernas."

Centro viršininkais po slaptų nminacijų ir slaptai renkant buvo išrinkti: prezidento pareigoms V. S. Jokubynas; viceprezidentu J. Tareila; sekretorium Jonas Žemantauskas; išdinininku pasiliko senasis J. Skritulskas; kastos globėjais buvo išrinkti Tamošius Paukštis ir Teofilus Dudas.

"Knygium aprinktas Vincas Kaunas" (taip protokole pažymėta, nes tais laikais knygiaus pareiga buvo platinti literatūrą).

Sekamas 23 Seimas nubalsavo dauguma balsų laikyti

Scranton, Pa. 1907 metų Clevelando Seimas baigėsi gegužės 30 d. 6:45 val. vakaro.

NEPAPRASTAS SUTAPIMAS

Seimo sveikinimo laiška

Toje Seimo darbų knygoje, arba kaip ji pavadinta "Atskaita", yra atspausdinti visi Seimui prisiūsti sveikinimo laiška, — iš viso 108. Kaip jau minėjau, 94 laiška buvo su didesne ar mažesne auka. Aukos buvo skiriamos vienam ar kitam tų laikų lietuviškam rinkalui.

Skaitydama tos laiškus, geriausiai pamatai, kokios buvo tų laikų Amerikos lietuvių nuotaikos. Reiškiamas pasigėrėjimas Amerikos laisve bei didelis susirūpinimas Lietuvos ateitimi, smerkiama caro spauda, siekiama apšvietos, sielojamosi moksleivių šelpimu bei reiškiamas pagėdavimas įsteigti savo "tautišką namą su kolonija". Taip pat tuose laiškuose pastebimi pirmojo skilimo bei kovos su lietuviškais kunigais atgarsiai.

Štai kaip skambėjo kai kurie:

Laiškas su 9 dolerių auka. Nėra pažymėta, kam ta auka skiriama. Laiškas iš Rockford (Ill.) bo turins tokis:

"Sveiki pasiuntiniai į XXII Seimą!

Kad pasiuntiniai rimtai, šaltai ir sąžiniškai sutaisytų SLA. programą bėgančiam laikui! Kad SLA. pasiūlytu vienintelė viltis kiekvienam Amerikos lietuviui! Kad iš tarpo snarių SLA. išnyktų neapykanta ir vaidai, kurie taip plačiai viešpatavo organe "Lietuva" prabėgusiame mete! Kad XXII seimas savo rimumu, mandagumu ir sumanumu pasiūlytu tobuliausia organizacija ant visos žemės kamuolio!

To linkime širdingai 140 kuopa SLA."

Lai šis SLA 1952 metų Seimas pasvarsto, ar jau SLA. pasiekė per 45 metus tos aukštumos, kurį jam linkėjo 1907 m. Rockfordo kuopa.

Kitas laiškas iš New Yorko su vieno dolerio auka. Rašoma:

"22 SEIMUI SLA.

Lai seimas ko daugiausiai paskiria iš tautiškių centų sušelpimui politikos kankiniams, kurie kenčia kalėjimuose ir ištrėmime neapsakomus kankinimus ir badą nuo caro budelių už švietimą žmonių, už darbą ir rodas prie gerovės laisvės.

P. Mikolainis, kank. kom. raštinkas". (Bus daugiau)

Prie "Naujienu" kai priprasi — darba, žinią, —viską rasi.

MAJORAS GINTAUTAS

TARP BOLŠEVIKŲ IR NACIŲ

(Atsiminimų žiupsnelis iš Vilniaus 1941 metų birželio ir liepos mėn.)

10. (Tęsinys)

— Visai paprastai, — pradėjo aiškinti vienas, — kai mes įjungė ir 29-tąjį korpusą, tai atvykę politrukai surašinėjo kiekvieno kareivio biografiją. Kokia ten biografija, jei jie daugiau klausinėjo kiek tėvai turėjo žemės, kiek arklių, karvių, kiaulių, vištų, kiek samdydavo darbininkų, kiek karvės duodavo pieno, kiek nuo avių prikirpdavo vilnų, kiek valandų per dieną dirbdavo samdytas darbininkas ir t.t. Mano tėvas turėjo 25 ha. žemės ir, kai aš ir sesuo dar buvome maži, samdydavo kas metai berną visam laikui (metams), o tarnaitė tik per darbymečius. Aš paaiškinau politrukui, kad kai užėdavo darbymečiai visi dirbdavo nuo tamsos, o kai praėdavo — visi ilgiau pamiegodavu.

Politrukas, visa tai rusiškai surašęs, tada nieko man nesakė, bet praėjus kokiame mėnesiui, mane išsiūkė į savo raštinę ir pervertėją (rusiškai aš nemoku) pradėjo man aiškinti, kad aš esu išnaudotojo vaikas, kad mano tėvas ir kartu man turta sukrovė samdyti darbininkai, kad tokie žmonės

kaip aš sovietinėje santvarkoje gali pradėti gyventi iš naujo tik darbai įrodė savo meilę komunizmui, kitaip jie visam laikui bus nušalinti nuo turėtų nuosavybių ir nuo bet kokių juos apsaugojančių įstatymų. Aš galėsiąs išsipirkti iš visų "nuodėmių" tik įsirašęs į komjaunuolius. Politrukams dar pridėjo, kad maža, esą, būti komjaunuoliu, bet kiekvienas komjaunuolis privalas parodyti didelį bolševikinį aktyvumą. Aš politrukui pasakiau, kad dar noriu pagalvoti, bet jis trenkė kumščiu į stalą ir suzviegė, kad arba dabar arba niekada. Aš stovėjau ir tylėjau. Tada jis ištraukęs kokį tai popiergalį užrašė mano vardą, pavardę, tėvo vardą, mano gimimo metus ir liepė pasirašyti. Rusiškai rašyti aš nemokėjau, tada politrukas didelėmis rusiškoms raidėmis išpašė mano pavardę ir liepė gerai įsižiūrėti taip pat pasirašyti. Taip aš rinkdamas atskiras rusiškas raides ant to popiergalio sulipdžiau savo pavardę.

Ant rytojaus buvo mūsų kuopos mingas ir mane pakvietė į prezidiumą. Niekam politrukas nesakė, kad aš įstojau į komjaunuolius, bet dažnai visų dėmesį kreipdavo į mane kaip į gerą ir pavyzdinį kareivį. Visą tą "stebuklą" suprato, nes dar prieš savaitę tas pats politrukas mane laikė labai apsilėidusiu ir visais atžvilgiais blogu kareiviu. Tuoj po to buvau atleistas nuo rykiuotės užsiėmimų ir gavau naują darbą —

tvarkyti raudonąjį kampelį.

Visą reikalą slapta pasiskaido savo leitenantui (lietuviui), jis liepė tylėti, o jeigu bus koks svarbus reikalas prašė painformuoti jį. Dabar mano leitenantas kažkur dingio, o kareiviai nieko tikro nežinodami mane suėmė ir atvarė čia. Aš niekam blogo nesu padaręs.

— Tau tai dar gerai, nes tas leitenantas gali atsirasti ir pasakyti visą tiesą, bet mūsų kapitoną bolševikai išvežė ir niekas kitas apie mūsų nieko nežino. Patiems teisingai neapsimoka, nes visvien visi bolševikai vadina, — tarė kiti du, buvę tos pačios kuopos kareiviai.

— Ar nėra jūsų tarpe tokių, kuriuos jūs patys įtariate, o dėl jų ir visiems toji dėmė krinta? — paklausiau.

— Mes nepažįstame, bet kiti ten apačioje į vieną kamerą sukūšo penkis ir jų niekur neišleisdžia. Girdėjome kalbant, kad jie politrukams ir prancėms parašydavę, — prasiarė vienas iš trejųkės.

Nulipė su p. J. apacion, tikrai vienoje kameroje radome uždarytus, tik ne penkis, o keturius. Pro durų langelį paklausiau už ką jie sėdi, atsakė, kad durni buvome, patikėjome bolševikų žadamomis gėrybėmis ir patys pasisiūlėme į komjaunuolius. Tik vienas jų sėdėjo nusisukęs nuo durų ir nekabejo. Paklausau jo pavarde, jis atsakė esąs Kuznecovas, bet už ką suimtas — ne-

žinas. Kiti tuoj karštai replikavo ir gavosi įspūdis, kad prieš mūsų atėjimą toje kameroje "kažkas" dėjos. Aš p. J. dėl visa ko paprasčiau nesipriešinti, jei patys sumtieji iš savo tarpo vieną kitą išskiria.

— Jei vokiečiai sugalvotų staigiai be mūsų įsikūsimu juos "sultvarkyti", tai tokia atranka galėtų bent dalį išgelbėti, — tariau p. J., pats krūptelėjęs dėl savo minčių.

Visą, ką patyriau Lūkiško kalėjime sekančią dieną referavau štabui. Štabas, iš klausės mano pranešimo, kaip ir buvo laukta, nieko konkrečiau neatsakė. Vienas kitas pašnekėjo, kad reikia individualiai kiekvieną apklausinėti, vėliau gal daugumą jų reikės atiduoti karo teismui, bet nė vienam neatėjo galvon, kiek reikia laiko, kad tiek žmonių iškvosti, o, be to, mes nebuvome visiškai padėjęs viešpačiai, kad organizuoti kokį tai karo teismą.

Po raportu, grįžęs savo kabinetan, įsakiau savo bendradarbiams iškviešti Vilniaus igulos dalinių atstovus, kad ir su jais aptarti sumtųjų reikalus. Posėdis įvyko tą pačią dieną popietinėmis valandomis. Kai kurie jų net nežinojo, kad kalėjime yra didokas skaičius karių, o aš taip pat negalėjau painformuoti, iš kokių buvusių pulkų jie yra ir kokios jų pavardės. Beveik visi pasižadėjo, jei nebus sunkių kaltinimų, daryti žygių savims žmonėms atsiimti. Paprasiau visus imtis darbo negaištant laiko, o ponui

J. paskambinau kas nutarta ir kadangi vokiečiai "tikro skaičius" nežino, tai netrukdyti areštavusiem atsiimti savo areštuotojų.

Sauso nieks neklausu

Kol "šis tas" įvyks, nusprendžiau su p. Krieg arčiau susipažinti. Gavęs pas vienus pažįstamus Gedimino gatvėje gerai apstatytą butą ir "prisiubagavęs" užkandžių ir degtinės, pakviečiau Krieg vakarieniės. Jis su malonumu priėmė kvietimą ir dar paklausė ar jis galis kartu savo sekretore atsivesti.

— Savaiame suprantama, — tariau aš, bet pagalvoju, kad vokiečiai visur vokiečių lieka: be mergos nė žingsnio.

Nustatytą dieną ir valandą, minutės tikslumu, p. Krieg su savo sekretore atvyko į mano suruoštą priėmimą. Plačiai durims prasivėrus, pirmoji įėjo gana pikantiška, apie 30 metų amžiaus dama, o iš paskos Krieg su nedideliu paketėliu pažastyje. Krieg pirmiausia pristatė savo "sekretore", pasakydamas tik "Frau Ada", o vėliau papurtęs mano ranką, ištiesė atneštą paketėlį. Jų akivaizdoje atvyko, radau dvi bonkas "Moselwein" ir dėžulę cigarių. Parodęs "nustebimą ir pasitenkinimą", svečius pakviečiau prie stalo.

(Bus daugiau)

Svarbūs Dr. Mykolo Devenio liudijimai apie Sovietų koncentracijos stovyklas

WATERBURY, Conn. — Jau anksčiau "Naujienose" buvo rašyta, kad Amerikos vyriausybė pateikė Jungtinėms Tautoms dokumentus, įrodančius, kad Sovietų Sąjunga laiko milijonus darbo vergų savo stovyklose. Tų dokumentų buvo surinkta visa stirta (3¼ pėdų aukščio) ir susideda daugiausia iš įvairių tautybių žmonių, kuriems teko visa tai išgyventi, parodymų. Jų tarpe yra tik 4 Sovietų piliečių parodymai svarbiausia dėl to, kad iš tų milijonų Sovietų Sąjungos piliečių, kurie pateko į vergų koncentracijos stovyklas esančias Sibire, labai mažai kas galėjo išsigelbėti. Tuos išsigelbėjusius būtų galima vienos rankos pirštais suskaičiuoti. Vienintelis Amerikos pilietis, kuris perėjo sovietinių kalėjimų ir vergų stovyklų gologos kelius ir išsigelbėjo, yra Dr. Mykolas Devenis, kuris tapo pat davė savo parodymus. Mūsų žiniomis daug daugiau Amerikos piliečių buvo patalpinti Sibiro vergų stovyklose, bet jiems nebuvo lemta iš jų išeiti. Dr. Devenis 1940 metų liepos mėnesį buvo areštuotas enkavedistų ir išsiųstas į Sibirą. Jo šeima atvyko į Ameriką 1941 m. pradžioje ir po didelių pastangų, aktingai įsikišus į šį reikalą Valstybės Departamentui, jai pasisekė savo tėvą ir vyrą išgelbėti. Po maždaug dviejų metų kalinimo jis buvo paleistas ir atvyko į šią šalį. Dabar jis verčiasi gydytojo praktika Waterbury mieste. Iš jo parodymų aiškėja kokiose nežmoniškoje sąlygoje jis kartu su tūkstančiais tokių pačių nelaimingųjų buvo kalintas per dvejus metus.

Keletą smulkmenų patiekia apie jo parodymus laikraštis "Waterbury Republican" 1952 m. birželio mėn. 30 d. numeryje.

Dr. Mykolas Devenis 1940 m. liepos mėnesį buvo areštuotas dviejų enkavedistų ir nugabentas į Ukmergės kalėjimą. Jokių kaltinimų jam nepateikė ir jis neturėjo nė mažiausio supratimo dėl kokių priežasčių jis buvo suimtas. Jau Ukmergės kalėjime kalinių laikymo sąlygos buvo nepakenčiamos, bet žodžiais negalima išreikšti tų bausių sąlygų koncentracijos stovyklose, į kurias jis buvo pasiųstas po 10 mėnesių.

Gyvuliniuose vagonuose į Sibirą

Iš Ukmergės jį buvo pasiųstas į garsųjį Lukiškį kalėjimą Vilniuje, kurį bolševikai buvo pavertę pragaru žemėje. Jame lenkai vos įstengdavo sutalpinti arti 2,000 kalinių, bet bolševikai lengvai sugrūdo virš 5,000 suimtųjų. Lukiškioje jį išlaikė tris mėnesius, po to kartu su kitais 37 kaliniais įmetė į gyvulinių vagonų ir išvežė su visu ešalonu į Sibirą. Vagone nebuvo nė vandens, nė suolų, nė jokių sanitarinių įrengimų, išskyrus vagono grindyse išpauštą skylę gamtos reikalams atlikti. "Aš būdavau labai laimingas, jei kartkartėmis galėdavau atsisėsti ant plikų vagono grindų", tvirtina Dr. Devenis. Tas ešalonas susidėjo iš apie 70 tokių pačių gyvulinių vagonų, kuriuose vidutiniškai buvo po 40 kalinių.

Mirusieji ir ligonys atskirai

Po 16 dienų kelionės ešalonas pasiekė Kotlas geležinkelio stotį. Čia pirmą kartą patikrino kalinius. Kiekvienam vagone buvo mirusių ir susirgusių nuo nepakenčiamų transportavimo sąlygų. Mirusiųjų paprastai išmetė iš vagonų, o ligonius atskyrė nuo sveikųjų. Kas su tais ligoniais buvo padaryta, jam neteko patirti. Sveikieji buvo gabenami toliau. Jų tarpe buvo ir Dr. Devenis.

Vergai skirstomi grupėmis

Iš Kotlas jie visi pasiekė Kozvos kalinių paskirstymo punktą. Čia visi kaliniai buvo suskirstyti atskiromis grupėmis ir išsiuntinėti po įvairias stovyklas. Dr. Deveniui, kaip gydytojui, pavyko patekti į stovyklos medicinos skyrių. Pabuvis čia apie 2 mėnesius jis buvo išsiųstas į Krasnyj Gorod, Pečoros žiotyse (prie Arktiki vandenyno), kur apie 1,500 kalinių iškrovinėjo laivus, kurie atveždavo mašiną, maistą ir statybinių medžiagą anglies kasyklom Vorkutoje.

Vyrai kartu su moterimis

"Mes buvome patalpinti po 40-50 kalinių viename kambaryje. Nors moterų mūsų kambaryje buvo nedaug, bet jos buvo traktuojamos lygiai su vyrais. Nežiūrint, kad ten 10 mėnesių per metus išbūna žemė po sniegu ir temperatūra siekia 40-50 laipsnių žemiau nulio, šiek tiek drabužių duodavo tik tiems kaliniams, kurie atlikdavo nustatytas darbo normas. Tie dar šiaip taip laikėsi, o likusieji šalo", — teigia Dr. Devenis. Stovykloje visi turėjo keltis 4:20 val. ryto; pusryčiai ligi 5:20 v.; 5:30 val. patikrinimas. Po patikrinimo kiekvienas kalinys turėjo prisijungti prie savo brigados ir ginkluotų sargybių buvo varomas į darbą, iš kurio grįždavo 7 val. vakare. Vėl skėdavo patikrinimas, paskui buvo duodama vakarienė ir 10 val. vakaro šviesos būdavo gesinamos — kaliniai turėjo miegoti.

Tik juoda duona

Pagrindinis maistas buvo juoda duona. Kasdien kalinys gaudavo 500-600 gr. su sąlyga, jei

jo darbo norma buvo išpildyta. Darbo normos neišpildžiusiems duonos davynys buvo mažinamas. Iš viso kalinys gaudavo apie 1,000 kalorijų tuo tarpu, kai tokiose oro sąlygose (šalčiai) prie sunkių darbų norma liai žmogui reikia 4,000-5,000 kalorijų. Per visą buvimo stovykloje laiką nė karto jis negavo daržovių ar bulvių. Dėl to, daugumas kalinių po kelių mėnesių susirgo skorbuto liga. Visų kalinių dantys ėmė klybėti ir odą išbėrė votimis. Jis pat taip pat daug kentėjo nuo tos ligos.

Jokios pagabos ligoje

"Nereikia daug aiškinti, kad tokiose sąlygose daug kalinių miršta", tvirtina Dr. Devenis. Kasdien mirusiųjų sąrašai atėdavo į sveikatos skyrių. Sveikatos skyrius buvo begėjis ka nors daryti, nes pirmiausia gydytojui leidžiama gydyti tik tokius ligonius, kurie po kelių dienų gali grįžti darban. Silpnieji ligoniai atskiriami ir paliekami likimo valiai. Bet ir gydytojai ne ką daug gali padėti.

"Nereikia daug aiškinti, kad tokiose sąlygose daug kalinių miršta", tvirtina Dr. Devenis. Kasdien mirusiųjų sąrašai atėdavo į sveikatos skyrių. Sveikatos skyrius buvo begėjis ka nors daryti, nes pirmiausia gydytojui leidžiama gydyti tik tokius ligonius, kurie po kelių dienų gali grįžti darban. Silpnieji ligoniai atskiriami ir paliekami likimo valiai. Bet ir gydytojai ne ką daug gali padėti.

Taupykite pas mus...
KAD GALĖTUMĖTE NUSIPYRTI NAMĄ IR KITŲ SEIMAI REIKALINGŲ DALYKŲ.
Nuo 1935 metų kiekvieną pusmetį išmokame 3% DIVIDENDŲ
A. J. DAROVIC, Prezidentas
RELANCE FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1904 West Cermak Road Chicago, Ill.
Tel. FRontier 6-4600

JUKE BOX LEASING and RENTING
WE CATER TO PARTIES — BANQUETS — TAVERNS OR ANY OCCASION
"MUSIC - YOU - LOVE - TO - HEAR"
FOR RENTAL SERVICE
Phone: SKYLINE 5-4684
CO-OPERATIVE MUSIC CO.
1724 Halsted St. Chicago Heights, Ill.

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1952 m. Valdybos

ZEMAICIŲ KULTŪROS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: Steponas Narkis, pirm., 4353 So. Talman Ave. St. tel. VIRginia 7-1279; Antanas Jusas, pirm. pagalb., 2131 W. 24th St., tel. FRontier 6-4416; Juozas Balčiūnas, pirm. rašt., 4344 S. Campbell Ave., tel. CLiffside 4-7034; Paul J. Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CAłumet 5-9191; Mrs. Adelė Burba, išdinin., 6328 So. Eggleston Ave., tel. DORchester 3-5165; Antanas Jonikas, kontrolės rašt., 2617 W. 43rd St., tel. YAde 7-8183; Jonas Daulis, maršalka, 8235 S. Long Ave., Oaklawn, Ill.; Steponas Narkis, korespondentas. Susirinkimai įvyksta kas trečia trečiadienį po pirmos kiekvieno mėnesio 7:30 v. vakare Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

LIET. KEISTUČIO PAŠALPOS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: A. Valonis, pirm., 5671 So. Normal Ave., tel. WE 6-9211; F. J. Kavalia, vicepirm., 3531 W. 5th Ave., tel. SA 2-4985; M. Krasauskas, nutar. rašt., 919 W. 33rd Pl.; B. Shotas, fin. rašt., 7140 S. California Ave., tel. HL 4-1155; F. Mickas, kasierius, 4641 Archer Ave., tel. LA 3-9066; J. Simonavičius, kasos glob., 4531 So. California Ave., tel. LA 3-9729; J. Gurdžas, kontr. rašt., 3944 South Rockwell St.; V. Balas, maršalka, A. E. Wells, advokatas-patėrėjas, 69 W. Washington, tel. FI 6-2232; Dr. M. T. Strikol, daktaras krotėjas, 4645 So. Ashland Ave., tel. YA 7-4787.

LUMPOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: John B. Benckaitis, pirm., 3724 N. Meeker Ave., tel. LA 3-9216; H. Cepulevičius, vicepirm., 3327 W. LeMoine St., tel. SP 2-7903; Antanas Lungevičius, užr. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. HU 6-2285; Stanley Buneckis, finansu rašt., 2309 N. Springfield Ave., tel. AL 2-1522; Paul Milasievičius, išdinin., 4207 N. Linder Ave., tel. PA 5-0256; Anton Kuprevičius, maršalka, 5431 W. Drummond Pl. tel. NA 2-9107. Susirinkimai įvyksta kas trečia trečiadienį 8:00 v. vak., 3600 W. North Ave.

MORNING STAR KLUBO 1952 M. VALDYBA: Stanley Jacobs, pirm., 2050 Pierce Ave., Chicago 22, tel. HU 6-0324; John Benckaitis, vicepirm., 3724 N. Meeker Ave., tel. LA 3-9216; A. Walskis, nutar. rašt., 3259 Pierce Ave., tel. AL 2-0239; Stanley Buneckis, finansu rašt., 1701 N. Pulasky Rd., tel. DI 2-5117; John Dragulis, kas., 1701 N. Pulasky Rd., tel. DI 2-5117; John Radišauskas, kontrolės rašt., 1646 N. Bell Ave.; Sylva Vaškėlis, izdo glob., 3308 Evergreen Ave.; Kaz. Vikanis, maršalka, 2938 N. Melvina Ave., tel. NA 2-1937. Susirinkimai įvyksta pirmą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, 3600 North Ave.

LIETUVIŠKOS TEATRALIŠKOS DRAUGYSTES RŪTOS No. 1 1952 METŲ VALDYBA: Albert Tamson, pirmininkas; Anna Casey, pirm. pėgelbinkė; Frank Opulskas, nutarimų rašt.; Thomas Salkauskas, finansu rašt.; Margaret Kanis, kontrolės rašt.; Elizabeth Tamson, kasos pagalb.; Justin Yuškėnas, kasierius; Tadas Selickas, durų sargas; Tadas Selickas, ligonių lankytojas; Joseph Bartkus, teisėjas; Elizabeth Tamson, teisėjo rašt.; Frank Opulskas, korespondentas, 3955 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

JONISKIEČIŲ LABDAROS IR KULTŪROS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: pirmininkas J. Gasparaitis, 5356 S. Richmond St.; vicepirmininkas Alf. Masiulis, 3252 So. Halsted St., tel. VI 2-7319; protokolu rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ct., Cicero, Ill.; finansu rašt. F. Cepulis, 3510 W. 63 St., tel. RE 7-0243; kasierius J. Vibelis, 6447 So. Emerald Ave., tel. EN 4-4380; J. Kasos globėjas K. Kazlauskas, 2910 W. 40th Pl., tel. VI 7-6275; 2. Kasos glob. A. Jonikas, 2617 W. 43rd St., tel. YA 7-8183. Korespondentas Alf. Masiulis, 3252 S. Halsted St., tel. VI 2-7319.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS 1952 METŲ VALDYBA: Pirm. Ant. Jusas, 2131 West 24th St., FR 6-4416; Vicepirm. J. Gurgžda, 3944 S. Rockwell St.; Nut. rašt. V. Juška, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; Fin. rašt. N. Wilcop, 4443 South Rockwell St., YA 7-4472; Izd. J. Puniška, 2605 W. 43rd St., LA 3-9623; Kont. rašt. O. Svirnickas, 2512 W. 69th St., HE 4-0290; Maršalka K. Karpiš, Korespondentas A. Jusas, Draugijos susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio ketvirtą trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St. Choro valdyba: Antanas Janus, 2308 W. 23rd St. (pirm.); O. Svirnickas, 2512 W. 69 St., HE 4-0290 (sekr.); M. Endziulis, 5610 S. Maplewood Ave. (knygu prižiūrėtojas).

MARQUETTE PARKO NAMŲ SAVININKŲ ORGANIZACIJOS 1952 METŲ VALDYBA: Pirmininkas Juozapas Balčiūnas, 7253 So. Sacramento Ave., GR 6-5078; Vicepirmininkas Antanas Stankus, 7229 So. Fairfield Ave., WA 5-3972; Nutarimų rašt. Frank Bakutis, 2609 W. 69 St., HE 4-4633; Fin. rašt. Petras Kenutis, 5015 W. Quincy St., CO 1-5270; Kasierius Domininkas Bredelis, 6751 South Campbell Ave.; Maršalka Aleksandras Dulcius, 6404 So. Campbell Ave. Korespondentas Ona Svirnickas, 2512 W. 69 St., HE 4-0290. BOARD OF DIRECTORS: Kazimieras Brazaitis, 7212 S. California Ave.; Antanas Kardelis, 7138 So. Mozart St., PR 6-2342; Ona Svirnickas, 2512 W. 69th St., HE 4-0290. Susirinkimai yra kiekvieną mėnesį 4 ketvirtadienį 7:30 val. vakaro Friendly svetainėje, 2548 W. 69th St.

9-to WARDŲ LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: garbės pirm. St. Dambro, 56 E. 101st St.; pirm. Peter Wilson, 19019 So. Lafayette Ave.; vicepirmininkas Y. Pievarunas, 22 E. 101st Place; vicepirm. Matilda Barniški, 9424 So. Burnside Ave.; nut. rašt. J. Skeivys, 9424 S. Burnside Ave.; fin. rašt. B. Liudkevici, 134 E. 110th St.; kasininkas J. Bruknis, 42 W. 105th St.; kasos globėjai A. Laurutanas, 10530 So. Indiana Ave., ir Mrs. Linkšienė; maršalka J. Labzentis, 10826 So. Wabash Ave.; koresp. B. Barniški, 9424 So. Burnside Ave. Susirinkimai įvyksta kas trečia antradienį (utarninką) kiekvieno mėnesio, parapijos svetainėje, 10806 So. Wabash Ave.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS' AND BENEFICIAL CLUB 1952 METŲ VALDYBA yra ši: Pirmininkas Larry A. Lubik, 2602 W. 47th St.; Pirm. pagalb. W. Butkus, 4012 Archer Ave.; Nutarimų rašt. Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; Fin. rašt. Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; Kont. rašt. Aleks Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; Kasos globėjas Alfons Masiulis, 3252 S. Halsted St.; Kasierius Kazimieras Kazlauskas, 2910 W. 40 Pl.; Maršalka Fr. Sova, 4201 S. Maplewood Ave.; Dr. kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave.; Korespondentas A. Jusas, 2131 W. 24th St. Susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio (3) sekmadienį, 1 val. popiet. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Klubą primatei vyrai ir moterys nuo 16 iki 58 metų amžiaus lygiomis teisėmis.

CICERO PAGERINIMO (Improvement) Klubu Valdyba 1952 metams: J. Kimbark, pirm., 1613 So. 49th Ave., tel. TO 3-6593; J. Tarulis, vicepirm., 1438 So. 50th Ct., tel. OL 2-0312; C. Genis, nutar. rašt., 1611 So. 49th Ct., tel. TO 3-6169; J. Balakas, fin. rašt. ir koresp., 1414 So. 49th Ct., tel. TO 3-6594; K. Leudanskas, izd., 1440 So. 48th Ct.; G. Pocius, kontr. rašt., 1607 So. 49th Ct., tel. TO 3-6445; R. Račauskienė, izdo glob., 1339 So. 50th Ave.; J. Takauskas, maršalka, 1336 So. 48th Ct. Susirinkimai įvyksta kas antra antradienį. Liet. Liuosybės svet. Priimami visi namų savininkai.

KRAKISKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: Felix Plaškauskas pirmininkas, 4019 S. Rockwell St., tel. LA 3-0833; Mike Kauskas vicepirm., 6924 So. Artesian, tel. PR 6-9337; Alex Kvedaras nutarimų rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Blūzys turto rašt., 3839 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Lankauskas išdinin., 3442 So. Lowe Ave.; M. Starene organizatorė, 4002 So. Rockwell St. Susirinkimai šaukiami kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. popiet. Leo Piras svet., 4633 So. Rockwell St. Nariai priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

FEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYSTES 1952 METŲ VALDYBA Joe Balunas pirm., 7153 S. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; P. Kenutis vicepirm.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 Emerald Ave. tel. CA 5-3016; Felix Kasper fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.; Frank Bakutis izd. ir ligonių prižiūrėtojas, 2603 W. 69th St. HE 4-4638; S. Stanevičia kontr. rašt.; J. Antanaitis izdo globėjas; J. Stumbrys maršalka; Dr. J. P. Poška daktaras kvotėjas. Susirinkimai yra kiekvieną mėnesį antra sekmadienį 1 val. po pietų Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Nariai priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 metų.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ BRIDGEPORTE 1952 METŲ VALDYBA: Prana Diksis pirm., 3341 Lituania Ave. YA 7-8573; S. Kunevičia vicepirm.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 Emerald Ave., CA 5-3016; Thomas S. Janulis fin. rašt., 3430 So. Morgan St., YA 7-4863; M. Masiokas, išdinin., 3244 So. Maple Ave., Berwyn, Ill.; Jurgis Daraska izdo globėjas; Mrs. Kazimiera Pocius, maršalka; Kazys Gurgis, advokatas, 3323 So. Halsted St., YA 7-0818. Susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio antra antradienį Chic. Liet. Auditorijoje 3133 So. Halsted. 7:30 v. vak.

NAŠLIŲ KLUBO VALDYBA 1952 METAMS: Pirmininkas Mameretas Petrauskis, 1810 So. Springfield Ave.; vicepirm. Walter Trusk, 2441 W. 43rd St.; prot. rašt. A. Grincevičius, 4540 S. Washtenaw Ave., fin. sekr. John Juševičius, 2624 Montgomery St.; izd. Allan Wittis, 4469 Archer Ave.; izdo globėjas Kazimieras Kazlauskas, 2910 W. 40th Place; maršalka John Mestkis 1515 S. 49th Ave., Cicero 50, Ill. Susirinkimai kiekvieną mėnesio penktadienį 7:30 val. vak. Vengeliškio svetainėje, 4500 So. Talman Ave.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIA APSVIETA 1952 METŲ VALDYBA yra tokia: Marie Zolpienė pirminikė, 3554 So. Halsted St. Chicago (9), tel. YA 7-2576; Stasė Šilickienė, vicepirminikė, 7131 S. Normal Ave. (21); Sophia Puniškienė, protokolu raštinkė, 2605 W. 43rd St. (32); LA 3-9623; Magdalena Viskaitienė, finansu rašt., 5118 N. Ottawa Ave. (34); Anastazija Valančienė, išdininė, 5702 So. Emerald Ave. (21); Marė Endziulienė, izdo globėja, 5610 S. Maplewood Ave. (29); Magdalena Petravičienė, tvarkdarė, 4034 So. Artesian Ave. (32); Pearl Kurauskienė, ligonių lankytoja, 941 W. 33rd St. (8); Ona Vainauskienė, ligonių lankytoja, 3249 South Green St. (8); Jadvyga Vilkaitienė, korespondentė, 4310 South Lake Park Ave. (37). Lietuvių Moterų Draugijos Apšvieta susirinkimai įvyksta kas antra antradienį Sandaros svet., 840 West 33rd St. 8 val. vakare.

SLA 63-KUOPUS VALDYBA 1952: Pirm. P. Kurzikauskas, 10019 So. Lafayette Ave.; vice-pirm. J. Klionis, 8858 S. Cottage Grove Ave.; finansu rašt. ir organizatorius A. Laurutanas, 10530 S. Indiana Ave.; nut. rašt. P. Kučinskis, 5 W. 112th Place; kasininkas E. Snarskis, 610 E. 88th St.; kasos globėjai: M. Šimoniene, 716 E. 92nd Place, ir E. Lazinkienė, 514 E. 89th Place; durininkas T. Bolišauskas, 515 E. 91st Place; daktaras kvotėjas Dr. Makaras, 11750 So. Parnell Ave.; korespondentas E. Vilkas, 11600 So. Lafayette Ave.

LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJOS 1952 METŲ VALDYBOS ADRESAI: Benys Babrauskas, pirm., 1436 So. 50 Ave., Cicero, Ill.; Vincas Ramonas, 539 West 33rd Place; Povilas Gaucys, vicepirm., 5741 So. Loomis Blvd.; Aloyzas Baronas, sekret., 4832 W. 14th St., Cicero, Ill.; Stasys Tamulaitis, izd., 1703 So. Ruble St.

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: Pirm. W. Kristijūnas, 6928 So. Union Ave., tel. CE 3-5635; Vicepirm. F. Povilaitis, 9328 So. Rhodes Ave., tel. PU 5-7114; nut. rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ct., Cicero 50, Ill., tel. OL 2-8243; fin. rašt. A. Grincevičius, 4540 So. Washtenaw Ave.; išdinininkas Mrs. Adela Burba, 6328 So. Eggleston Ave. tel. DO 3-5165; kasos globėjas A. Jonikas, 2617 W. 43rd St., tel. YA 7-8183; korespondentas J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-6534; maršalka Mrs. A. Povilaitis, 9328 Rhodes Ave. Klubu susirinkimai įvyksta kas ketvirtą nedėliedį kiekvieno mėnesio Vengeliškio svetainėje, 4500 So. Talman Ave., 1 val. po pietų.

SAVAITRASTIS "ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"
U. S. A. metams kainuoja Du doleriai
Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:
"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

Kiek Tik Norit Naujų ir Senų
MILDA BUICK SALES
907 West 35th Street Lafayette 3-2022
NAUJIENOS skaito beveik visi lietuviai, todėl toks gausus žmonių skaičius ir atsiliepia į skelbimus.
5-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — ANTRADIENIS, LIEPOS 8, 1952

THE GREAT NEW Westinghouse FROST-FREE
THE ONLY REFRIGERATOR THAT COUNTS
Westinghouse FROST-FREE is the only refrigerator that COUNTS! It counts door openings, because door openings let in warm air which causes frost to form. At every 60th door opening, FROST-FREE quickly and automatically defrosts itself... evaporates the frost water. FROST-FREE is the only home-proved completely automatic refrigerator... the only one that defrosts exactly when defrosting is needed. Come in... see the new FROST-FREE and other Westinghouse Refrigerators today.
NO DEFROSTING Anywhere! Any Time!
BUY WITH AN EYE TO THE FUTURE
Value depends on the built-in quality your eyes can't see! That's why You Can Be SURE... If It's WESTINGHOUSE
YOU CAN BE SURE... IF IT'S Westinghouse
RAJ APPLIANCE, Inc.
2951 North Milwaukee Ave. HUMBOLDT 9-0565

IS LIETUVIU GYVENIMO

Lietuvos pašto ženklų filmas

Chicagoje apsilankęs talentingas filmuotojas K. Motuzas pademonstravo liet. filatelistų draugijos nariams ištraukas iš jo sukamo spalvoto filmo apie Lietuvos pašto ženklus. Pašto ženklai ekrane atrodo meniškai, spalvos labai natūralios.

Šios rūšies filmas bus patys pirmasis ir vienintelis visame pasaulyje, nes iki šiol dar niekas panašių bandymų nėra daręs. Filmuotojui teks susidurti su pionieriškomis kliūtimis, labai įdomia pašto ženklų forma žiūrovui perduodant Lietuvos praeitį bei Nepriklausomybės laikų žymesnius įvykius. Spalvotas filmas bus garsinis, tad ir reikia laukti, kad patrauks ne tik lietuvių, bet ir kitataučių dėmesį. Filmuotojas K. Motuzas palaiko ryšį su filatelistu draugija "Lietuva" Chicagoje.

Drąsiųjų lakūnų sukakties proga

"Lituanica", iliustruota dail. Vl. Vijeikio, yra specialus Mokymo Sajungos leidinys mokymosi amžiaus vaikams. "Lituanicoje" dviejų spalvų paveikslais vaizduojamas Dariaus ir Girėno žygis į Lietuvą.

Tų didvyrių minėjimo proga šis leidinys bus naudingas ir įdomus mūsų mažiesiems. "Lituanica" dar gaunama visuose knygynuose. Jos kaina sumažinta ligi 25 ct.

ESMONTAI BUVO UŽEJĘ I NAUJIENAS

Ponas Stasys Esmontas su žmona praeitį ketvirtadienį buvo užėję į "Naujienas". — Per tiek metų skaitau dienraštį, tai reikia pamatyti, kaip Esmontai gyvena Lewistone, Mass. Chicagoje jie atvyko Dr. Šabanų ir kitų pažįstamų aplankyti.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto Pauline Weidert, kuri buvo sužeista, kai New Yorko policija paleido kelis šūvius į bandantį pabėgti kalinį.

tuvė, spausdinimo skyrių ir pasikalbėjo su redakcijos nariais. Esmontai gyvena Lewistone, Mass. Chicagoje jie atvyko Dr. Šabanų ir kitų pažįstamų aplankyti.

LSS nariams ir kuopoms pranešimas

Draug. Socialdemokratai! Mūsų LSS suvažiavimas jau čia pat. Per du numerius LSS Biuletenio — "Pranešimai" No. 2 ir No. 3 buvo visi LSS nariai raginami ruošti prie mūsų LSS suvažiavimo, kuris bus rugpjūčio 30, 31, 374 Broadway, So. Boston, Mass., Strand Hall svetainėje. Suvažiavimo posėdis prasidės rugpjūčio 30 d. 1:00 valandą po pietų.

LSS kuopas, kurios dar neišrinko delegatų į LSS suvažiavimą, raginame išrinkti. Suvažiavimas svarstys šią darbotvarkę:

1. Suvažiavimą atidaro rengimo pirm. ir jį pveda LSS pirm.
2. LSS C. K. pirm. perima pirminkavimą.
3. Suvažiavimo sutvarkymas: a) suvažiavimo prezidento išrinkimas, b) mandatų, rezoliucijų ir nominacijų komisijų išrinkimas.
4. Mandatų komisijos pranešimas.
5. LSS C. K. sekr. pranešimas, paklausimai, diskusijos.
6. Einamosios padėties įvertinimas ir kova už Lietuvos išlaisvinimą (Referuoja Dr. P. Grigaitis).
7. Mūsų spauda ir jos padėtis (Referuoja St. Michelonas ir J. Janušis).
8. LSS uždaviniai, organizacinė veikla ir jos formos (Referuoja prof. J. Kaminskas).
9. Lietuvių Bendruomenės J. A. V. (Referuoja K. Bielinis).
10. Mūsų santykiai su kitomis grupėmis (Referuoja V. Gerwickas).
11. LSS Statutas— Konstitucija (Referuoja: K. Bielinis, St. Michelonas ir J. Janušis).
12. Rezoliucijų komisijos pranešimai ir nutarimai.
13. LSS Vadovaujamų organų išrinkimas: LSS Centro Komitetas, jo pavaduotojai — alternatai ir revizijos komisijos nariai.
14. Įvairūs klausimai ir suamymai.
15. Suvažiavimo uždarymas.

Mūsų LSS kuopos, grupės ir paskiri nariai, kur jie bebūtų, ar Los Angeles, Calif., Chicagoje, ar New Yorke, ar kokiam mažame miestely, visur yra raginami ir prašomi pasvarstyti tuos darbotvarkės punktus, kurie yra aktualūs ir būdingi šiandien, rytoj ir poryt. Išreikšite mintis viešai per spaudą, ar laišku tiesiai LSS C. K. O mes jūsų nuomones suglaude, LSS suvažiavimui perduosime. Suvažiavimas savo rezoliucijose nutes mums veiklą ateičiai.

—LSS Centro Komitetas

—LSS Centro Komitetas

—LSS Centro Komitetas

—LSS Centro Komitetas

—LSS Centro Komitetas

—LSS Centro Komitetas

—LSS Centro Komitetas

—LSS Centro Komitetas

—LSS Centro Komitetas

TRUMPAI

—Styginis kvartetas, kuriame dalyvauja smulkinkas Alfonsas Paukštys (I smuikas), Mykolas Petrusėvičius (II smuikas), Vytautas Jančys (viola) ir amerikietė Rosen (violončelė), ir vasaros metu dirba muzikos srityje, repetuodami Haendelio kvartetą. Rudenį šis kvartetas žada viešai pasirodyti su savo koncertu.

—Adv. J. Lapinskas buvęs organizuojamos Lietuvių Bendruomenės L. Organizacinio Komiteto narys, turimomis žiniomis, iš komiteto pasitraukė.

—Vytautas Kavolis baigė Wisconsin universiteto sociologijos skyrių bakaluro laipsniu. Jis tęs savo studijas toliau, ruošdamasis aukštesniems mokslams laipsniams.

—N. ir K. Gugiai išvyko į SLA seimą Clevelande. Kaip žinia, K. Gugis yra Vykdamosios Tarybos išrinktas.

—J. Jasiulaitis Calumet Park kaimelyje įpareigotas rinkti mokesčius už šunis. Neturintieji leidimo šunės ir katės bus naikinami, nes kitaip žmonės negali nuo jų gyvūnų beapsiginti. Calumet Park nepriklauso Chicago miesto.

—A. Mironas, "Naujienų" bendradarbis, grįžo vakar iš atostogų, kurias praleido Beverly Shores, Ind.

—Šį savaitgalį viloje "Jūrą" matėsi daugelis mūsų kultūrininkų bei menininkų. Čia žingsniavo Stasys Pilka, dainininkas St. Baranuskas, Alfonsas Brinka, Br. Jančys, knygos leidėjas Morkūnas ir kiti.

—Lauros Kialėnaitės, 7 metų gabios dailininkės, paroda atidaryta viloje "Jūrą" liepos 5 d. Parodą surengė dail. K. Zoromskis kartu su mergytės tėvais ir dail. J. Kaupu. Išstatyta keliolika jos darbų, kurie, atrodo, mažai tesiskiria nuo modernių dailininkų kūrinių.

—Dail. prof. A. Varnas praėjusį savaitgalį praleido Beverly Shores, Ind., kur viloje "Jūrą" nupiešė keletą portretų.

—Dr. A. Garmus buvo išvykęs kelioms dienoms iš Chicago pakypuoti grynu oru Wisconsin valstybėje. P. Miller jį vėžino savo automobiliu.

—"Technikos žodžio" Nr. 6 (birž. mėn.) išėjo iš spaudos. Yra technikinių straipsnių, apžvalga ir ALIAS įstatų projektas bei kronika.

—Rich Suktus iš Oak Lawn sekmadienį laimėjo arklų lenktynes. Jis pasiekė rekordą pravažiuodamas nuotolį per 7:21.10.

21 metų Mrs. Malloy, kuri anksčiau vartodavo narkotikus, paleista iš Kankakee ligoninės, po 24 valandų mirė savo pažįstamų bute Chicagoje. Policija sako, jog nesą žymių, kad ji pastaruoju laiku būtų vartojusi narkotikus.

PETER WIRKSUS
gyv. Route 2, Fresnoil, Mich.
pirmiau gyv. Mt. Greenwood, Illinois.

Mirė 1952 m. liepos 6 dieną, Blodgett Memorial ligoninėje, Grand Rapids, Mich., sulaukęs 67 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

Paliko nuliūdę: žmona Katherine, 2 dukterys: Augėja, gyv. Paw Paw, Mich., ir Virginia Soneral, gyv. Ludington, Mich., 6 anūkai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Dorrell's Funeral Home, Ludington, Michigan.

Apie trečiadienį, liepos 9 d. bus lydimas iš koplyčios į St. Simons parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas vietinėse kapinėse.

Visi a. a. Petro Wirksus giminės, draugai ir pažįstami nuodėdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Sūnūs, Marčios, Anūkai, Sesuo, Švogeriai ir Giminės.

Lietuviai lanko Tautines Kapines

Paskutinių švenčių metu į Chicago buvo suvažiavęs didokas žmonių skaičius iš tolimesnių kolonijų. Jie atvyko giminių ir pažįstamų aplankyti. Didokas jų skaičius panaudojo progą Lietuvių Tautinėms Kapinėms aplankyti.

Ponia James Nakrosh, mirusio Jurgio Nakrošiaus žmona, atvežė į kapines iš Kanados atvykusius Julijū Nakrošių ir panelę Aldoną Radvilaitę. Jiedu aplankė kapines ir dėdės Jurgio kapą.

Ponia Esmontai, gyvenantieji net Lewiston, Mass., atvyko į Chicago savo pažįstamų aplankyti. Chicagietės p. Mockevičienės lydimi jie atvyko į Tautines Kapines ir apžiūrėjo Dr. Kazio Griniaus amžino poilsio vietą.

Šiomis dienomis buvo atvykusių žmonių iš Indiana, Michigano ir Wisconsin valstybių. Daugumai rūpi pamatyti Dr. Kazio Griniaus urną. Jie būtų norėję dalyvauti Dr. Griniaus laidojime, bet negalėjo. Užtat dabar, kada buvusio Lietuvos Prezidento urna jau perkelta į Lietuvių Taut. Kapines, tai žmonės panaudoja pirmą progą užvažiuoti ir pamatyti įsienę ir urną.

Lietuvių Tautinių Kapinių vadovybė nupirko brangią spintą (įsienę) urnoms laikyti. Dr. Griniaus urna padėta pirmoji. Šiomis dienomis jau keli asmenys teiravosi apie naujas vietas spintoje. Iki šio meto lietuviai labai retais atsitikimais degindavo mirusius, bet pastaruoju metu pradeda stiprėti ši mintis ir rūpinamasi vieta pelenams.

Atsilankiusieji patenkinti Tautinių Kapinių tvarka, švara ir kapų priežiūra.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

A. N.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKAS
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidojimų ir dėl kitų visokių papuošimų.
6991 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LOVEIKIS Siunčiam Gėlės Telegramai Visas Pasaule Daliai
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 7-7308

URBA Gėlės Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms ir m. s. Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsitrinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

LIŪDESIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIKAS & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
PProspect 6-0099
Tems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEMlock 4-2644 • TOWNhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIASIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIM KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
Virginia 7-6672 PULLman 5-1270

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

MES TURIME IŠSTATE DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

Brangenybių, Deimantų, Laikrodžių, Rekordų, Phonografų, Radijų, Pianinų, Televizijų, Siuvamų Mašinų, Gyvenamojo Kambario Setų, Miegamojo Baldų, Valgomojo Kambario Setų, Cedrinių Skrynijų, Grindinių ir Stalinių Lempų, Proginų (Occasional) Įvairių Šmotų, Kilimų, Karpetų, Lino-leumų, Matracų ir Hollywood Lovų, Jaunuoliams Baldų, Žaislų; Elektrinių Prosytojų, Skalbiamų Mašinų, Elektrinių Šaldytuvų, "Freezers"; Gesinių Pečių, Gesinių Šildytuvų, Elektrinių Pečių, Studio Couches, Hide-a-Beds Lovų.

JOS. F. BUDRIK, INC.

3 Aukštai Puikių Rakandų ir Reikmenų

3241 S. Halsted St. Tel.: Calumet 5-4591-7237
CHICAGO 8, ILLINOIS

ATDARA PIRMADIENIO IR KETVIRTADIENIO VAKARAIŠ.

Nauja Budriko Radio Valanda iš WHFC, 1450 kil. Radio Stoties ketvirtadienio vakarais nuo 6 val. iki 7 val. su orkestru ir dainomis.

Daugiau už Jūsų Taupomus Pinigus

3%

Bendrą pelną mokame
dū kartu į metus —
July ir January mėnesiais

Dividendus mokame nuo July 1-mos
už pinigus padėtus iki July 10-tos

Kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti Federal
Savings and Loan Insurance Corporation,
Washington, D. C., iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4071 Archer Avenue, West of California Ave.

CHARLES ZEKAS, Secretary

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, penktadienį ir šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 4:30 po pietų. Trečiadieniais nuo 9 val. iki 12-tos. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 valandos vakaro.

a profitable reminder
open a savings account
this month

Gaukit du gerus uždariusius kasmė
Užtikrinkit taupymui apsaugą
Turėkit pinigų kai reikia

Pradėkit su \$1 • Pridėkit kiek norite,
kada norite

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Telefonas: HAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

DIDŽIOSIOS ŠVENTĖS METU

Netikėta išvyka

Liepos 4 d. nelauktai tarpdury pasirodė Mankienė ir sako: —Einame važiuoti... —Kur, kada, kaip? — Toks mums buvo didelis netikėtumas. —Ugi va, ant gatvių kampo laukia Vincas Mankus su automobiliu, jis žada mus pavažioti, — ramiai ji mums dėsto.

Sakykite, kas išdrįstų atsikvėlyti karštą dieną neapleisti Chicago, nors ir tokios didžiosios JAV šventės metu? Išvykom. V. Mankus savo ratus pasuko seniai jam žinomais keliais, dar jaunos dienos išbraižytiems. Jis norėjo aplenkti ne vien tik stambios plieno pramonės miestą Gary, bet kartu ir išvengtį didelio plieno keliais automobilių susigrūdimo. Važiavome siaurokiais, lygiais, gerai meksfaltuotais, kreivais keliais.

—Prieš trisdešimt metų, o ką aš sakau? — susigriebęs patalpo V. Mankus, — net prieš dešimt ir dar trumpiau — ką mes čia važiuodami regime veik viso šito nebuvo? Čia vietomis būta tokių smiltynų, kad vėjuotomis dienomis jų privarydavo iki namų stogo. Čia būta tokių vietų, kur velniai tik savo vaikams galėjo perėti. O dabar štai tie smiltynai žaliuojančiais medžiais apodinti; vietomis iš žemės dūmu lenda sodrūs svogūnai ar tomatai stiebiai aukštin, ar kitos daržovės auga. Per pasakytinius dvejus metus kiek čia gražių vienaaukščių medinių namukų darbininkai pristatė! Bujojanti plieno pramonė per dešimt metų čia sutraukė daugybes darbininkų. Seniau jėvuz darbo valandą gavo 60 centų; tais laikais tai buvo didelis atlyginimas. Bet jie nerimo — streikavo. Šių metų pradžioj Gary plieno pramonės darbininko valandos uždarbio vidurkis svyravo arti dviejų dolerių; jei streiką laimės, jis pakils iki dviejų dolerių trylikos centų. Tuo būdu jie drąsai gali pirkti ateitį, tai yra į skolą statyti sau namelius. Tokių namelių amžius lygus žmogaus amžiui. Per darbingas savo amžiaus dienas darbininkas išlygina turėtą skolą.

Klausausi aš V. Mankaus, ir mezasai iš jo kalbos tokia išvada: dirbk ir duok kitam uždirbti, tai cilinio amerikiečio gyvenimo šūkis. Ir tas jo šūkis verčia jį daugiau vartoti. O tas atieitis pirkiamas, tas kiekvienam žingsny skatinantis vartojimas kelte kelis visą kraštą ūkį ir kartų įgalina darbininką streikuoti. Palaiminti tie, kas iškovojo sau teisę streikuoti, nes jų laukia gera ateitis.

Aplenkę Gary, mes nuo jo pirmoje Michigan ežero pakrantės vasaravimo vietoje sustojome kas pasimaudyti, kas salę pasiskaityti ir visi — pavalgyti. Mudu su V. Mankum sumetėme, kad toje vietoje galėjo būti suvažiuosiuji iki penkių tūkstančių automobilių, tai tarp 15—20 tūkstančių svečių. Darbininkų šeimos čia sugužėjo laisvalaikio praleisti gryname ore tarp žaliuojančių medžių ant ežero kranto. Maudymosi vieta visai tikusi — negilu. Todėl vaikų daugybės. Jei Maskvos komunistų spaudos korespondentas čia netikėtai atsirastų, tai rašytų, kad čia vieta, kur vasaroja

JAV milijonieriai, tie didieji imperialistai. Visi suvažiuavę savo susisiekimo priemonėmis, tai yra — nuosavais automobiliais. Su savim jie atsivežė įvairiausių užkandžių. Kiti jų pasiėmė net savas virtuvėles. Trečių netingėta su savim pasiimti tam tyčia padarytus sudedamus stalius, kėdes na, ir visi — popierinius indus. Visi lengvai apsirėdę, visi linksmi, sotūs gerai nusiteikę.

Tikrai, SSSR darbininkija šito viso nei sapne neregė. Komunistinės spaudos korespondentas būtų tikras, kad čia vieta, kurią pamėgę Chiagos ir Gary, apylinkės milijonieriai. O bus visai tikra, kad čia be darbo žmonių kitokių nebuvo.

Ten, kur lietuviai vasaroja

—Ar norite pamatyti Palangą? — klausia mus V. Mankus. Kaip čia žmogus nenorėsi, tik kai ne savo ratais važiuoji, tai varžais atvirai prisipažinti. Tylime. V. Mankus duoda mums komandą sėsti į mašiną. Važiuojame Michigan ežero pakrantėmis toliau. Štai ir Beverly Shores, Ind., vien lietuvių gyvenama vieta. Čia lietuviai turi savo vasarnamius ir sau gražų gyvenimą daro, atostogaujantiems suteikdami pastogę ir maistą. Žinoma, čia ne Palanga, su jos ošiančia jūra, su paslaptingai šlamaniomis pušimis ir eglėmis.

Štai gražioj aukštesnėj vietoj lietuvių laikoma vila Jūratė. Ji kupina atostogaujančių. Kas nori čia pasilsėti, gamtos prieglobsty pabūvoti, tie iš anksto turi sau vietą užsakyti. Vasarotojai visi patenkinti, nes tai tikra ramybės tarp žaliuojančių lapuočių medžių vieta. Tiesa, vakarais net į mėnulį išimylėjusius į vilą suvaro miško kraugeriai uodai, bet vėliau jie išnyks. Čia mes radome vasarotojų rašytoją J. Švaištą ir besivečiuojantį švaisto žmonos brolių inž. Radzevičių, „Naujienu“ bendradarbių A. Mironą ir daugelį kitų mums nepažįstamų. Pakelę sutikom į Jūratę važiuojant dailininką Adamą Varną. Jis vienas iš tų, kuris vienas pirmųjų Lietuvos pakelėse stiksančius rūpintojėlius pakylėjo į meno aukštybes, tuo rašytojus paskatino susirūpinti dievdirbiais, o muziejinius rūpintojėlių apsauga. Tatai rūpintojėliams prasivėrė durys į meno galerijas, muziejus, meno mokyklas, na, ir pagaliaus į privačius namus.

Gražioj vietoj Jarašių vila, taip pat svečių kupina. Jų tarpe matėm J. Kutrą.

Kašerausko nesekmė

Prieš porą metų, Kašerauskas panūdė ant Michigan ežero krantinės pastatyti meno muziejui pastatą. Savo sumanymą vykusiai pradėjo vykdyti. Ant ežero aukšto kranto turėjo išdygti erdvūs, aukšti namai meno reikalams skirti. Namų pamatus iki pirmo aukšto išvarė. Deja, ištikus ežere tokia didžiulė audra, kuri būsimojo meno muziejaus pamatus parausė ir vienoj vietoj visai išlaužė. Dabar net nyku žiūrėti į tą pradėtą statybą.

Kas arčiau pažįsta Kašeraus-

ką, tie teigia, kad jis ne iš tų, kurių viena nelaimė palenkty. Sako, vargu jis nurimsias — pradėtą darbą tęs toliau. Jei tai įvyktų, tai Beevly Shores apylinkė, pagaliau visai Indianos valstybei būtų tikra pažyba.

Michigan City

Iš Beverly Shores turėtume pasukti ratus atgal, bet V. Mankus kitos nuomonės. Jis sako, kad yra būtina pabūti Michigan City, tai yra, toj vietoj, kur esama vieno iš didžiųjų Michigan valstybės kalėjimų ir kur buvę plačiai spaudoj nuskambėję kalinių streikas.

Važiuojam. Pats Michigan City miestas yra įdomus savo senoviška JAV statyba. Čia ne tik junči, bet ir regi JAV praeities gyvenimo būdingą dvasią, statyboj įkūnyta.

—Matai, Amerikoje ne vien tik darbininkai streikuoja, — pasakoja V. Mankus, — bet net kaliniai. Ir kas įdomu, kad ir jie patys nebuvo smerkiami, bet spauda ir žmonės labiau susirūpino, kurios priežastys vertė juos sukelti tokį rizikingą streiką. Tokia Amerika, toks jos gyvenimas, — sako V. Mankus.

Plačiais, lygiais keliais, saulutei besitaikant sulsti į žemę, mes grįžtame atgal. Tos kelionės kaltininkė Mankienė mums pasakoja, kuriose JAV vietose

ji yra buvusi. Esą JAV tokių gražių vietų, kur žiūrėk ir gėrėkis! Wisconsin valstybėje yra visai panašūs kaip Lietuvoj vietų. Ten ne vien tik aukštos eglės, storos pušys ir balti beržai primena Lietuvą, bet ir oro esama veik tokia, kaip Lietuvoj. Suteimų lydimi, skubiname į Chicago.

—Kas kartą iš Chicago išvyksta, tie atgal grįžti nenori, — lyg mūsų mintis atspėdamas, sako V. Mankus.

—Bet niekur kitur taip žmogus ūmai darbu neapsirūpina, kaip surūkusių, dulkėmis nuklotoje Chicagoj, — buvo į tai jam

Savaitgalio nelaimės

Savaitgalio švenčių metu, pradedant Liepos Ketvirtąja, susisiekimo nelaimėse Illinojuje žuvo 13 asmenų, paskendo 16 ir dėl kitų priežasčių žuvo 3. Iš viso Amrikoje per tą savaitgalį susisiekimo nelaimėse žuvo 350 žmonių. Buvo pranašauta žūsiąnt 430.

pastebėta.

Štai jau ir mūsų vartai, o už jų — mūsų kasdieniniai darbai ir rūpesčiai. Koresp.

Garsinkites 'N-nose'

BARTECKI'S
Modern and completely equipped pharmacy specializing in all types of prescriptions. Drugs also sent to Europe. Streptomycin • Penicillin • Cortone • Nydracid

For further information call:
RELANCE 5-5868

BARTECKI PHARMACY
4259 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILL.

SAVINGS ACCOUNTS INSURED
SEMI-ANNUAL DIVIDENDS
CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1542 Halsted St. • Chicago Heights, Ill.
Phone: SKYLINE 4-4700

Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone Republic 7-7868

DR. Z. DANILEVICIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
aidarė ofisą
10748 So. Michigan Avenue
Tel. Waterfall 8-3060
Priima nuo 1-4 ir 7-9 val. išskiriant šeštad. ir sekm. šeštad. susitarus.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos Beverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakarų.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas Yards 7-4787
Namų Tel. Prospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai. Sauskute Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas Yards 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakarų.
Seređoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak. trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIET. DAKTARAI
Ofiso ir rezid. telef.: Yards 7-3526
DR. JONAS VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus, vaikų, nervų gydytojas
ofisas ir butas
4038 So. Archer Ave.
prie California Ave.
Val.: antr. 2-4, 6-8 p. m., sešt. 1-6 p. m., pirm., ketv. ir penkt. 6-8 p. m., o kas dieną nuo 12:30-1:30 tik susitarus.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antradi., Ketvirtadi. ir Penktadi. 1:30-4; 7-9 vakarų
Treč. ir Šeštad. tik susitarus

Tel. ofiso VI 7-0600, rez. VI 7-7303
DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2-4 p. p. ir 6-9 vakare, išskyrus sekmadienius.

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel. DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vakarų.
Trečiad. ir seštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: Prospect 6-3838
Rezid. Tel.: Republic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
Akių ligų specialistė ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius.
2422 W. MARQUETTE RD.

Tel. ofiso GR. 6-4322 Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus.
Nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 v. išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
5159 So. Damen Avenue
Tel.: Prospect 6-7800
Priėmimo val.: Pirm., treč., ketv., penkt. — 10-1 v. p. p. Pirm., ketv. — 4-7 v. v. Treč., penkt. — 6-9 v. v. Šeštadieniais pagal susitarimą.

Ofiso telefonai: Lafayette 3-3210
Jei neatsiliepia šauktį KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30. Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antradi., ketvirtadi.: 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Ofiso ir ketvirtadi.: 6:30-9 v. vak.
Šeštadieniais 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero
Telefonai: ofiso GROvehill 6-5399
rezid. PROspect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien. Trečiadieniais ir šeštad. nuo 2 — 4.

DR. EDWARD B. MURAUŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonai: GROvehill 6-1321
Jei neatsiliepia Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel. HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
OFISAS:
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PROspect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Sešt. tik 2-4 p.p.
Neturi valandų trečiad. ir sekmad.

Telef.: ofiso DANube 6-1125
buto WALbrook 5-6691
Dr. A. Valis - Labokas
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 SO. HALSTED ST.
Val.: 1-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

KITATAUCIAI GYDYTOJAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonai: Yards 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Res. telef.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.
Sėkmadienį nuo 10 val. iki 12.

Dr. Kazimieras MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrėte skaityti, užėikit pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekąmus.

Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: Yards 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakarų.
Geras patarnavimas.
Kaibu Lietuviškai

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas Akis
Ištaišo.
Ofisas ir Akininių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet.

Išvažiuosiam draugui geriausia dovana — NAUJIE-NOSE paskelbta į d o m i ir šviežia žinia. Užrašyk jam šį dienrašį.

PRANEŠIMAS

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION Board of Directors nutarė ir vėl išmokėti už pirmuosius šių metų 6 mėnesius ant visų taupymo skyrių tą patį aukštą dividendą, kaip tai buvo daroma daugelį metų. Pas mus per pirmuosius šių metų 6 mėnesius atidarė naujas taupymo sąskaitas 942 asmenis. Per tą patį laiką taupytojai sudėjo į taupymo skyrių \$2,531,193.82. Ištraukų buvo per tą laiką \$1,337,307.16. Bendrovės turtais nuo \$7,943,576.10 paauogo virš 9,250,000.00 dolerių. Per tą laikotarpį išskolina \$1,787,800.00. Visų paskolų skaičius stekia \$7,972,638.99.

Kaip matote iš skaičių, CHICAGO SAVINGS proporcionaliai yra viena iš smarkiausiai augančių taupymo bendrovių šioje Chicago's dalyje. Valdyla ir direktoriai tariame visiems mūsų taupytojams ir draugams — didelį aciu. Kviečiame visus taupyti pas mus pelningai ir saugiai. Kiekvieno taupomi pinigai yra pilnai apdrausti iki \$10,000.00 by an Agency of the United States Government. Perkant arba statant namus, dėl geresnių sąlygų visada pasimatytis su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SOUTH WESTERN AVENUE TELEFONAS GROVEHILL 6-7575 JOHN PAKEL, Prezidentas

Piggy Bank Veltu!

BILL K'S LIKIERIŲ KRAUTUVĖ ir TAP ROOM
4644 So. Paulina St.
PONAI KAREIVAI, savininkai
NEUŽMIRSKITE ATSIMINTI
BILL K'S Didelį Ivaizmą Importu.

Jeji mes patenkinam šimtus kitų žmonių, TAI KODĖL NEGALIME PATENKINTI JUS?
UZEIKIT ir duokit mums progą

VISUS KVIEGIAME ATSIMANKYTI IR PARAGAUTI WHITE BEAR, LIETUVIŠKO ALAUS TIK PO 25c. UŽ BOKŠĄ \$4.10 UŽ DEŽĖ — BARGENAS

EUREKA
2 for 1 Special Offer!
SAVE \$24.95
FOR A LIMITED TIME

1 YOU GET
the powerful EUREKA AROMATIC "700-A" with cleaning tools.
Reg. \$89.95

2 YOU GET
a beautiful STORAGE and TV CHEST to store your cleaner.
Value \$24.95

REGULAR VALUE \$114.90

Both for Only \$89.95
AND YOUR OLD CLEANER

The powerful Eureka Aromatic Vacuum Cleaner is light and cleans lightning fast. With its deluxe 11-piece set of cleaning tools, cleans upholstery, drapes, mattresses — sprays paints and insecticides — demosts rugs, carpets and closets.

NO DUST BAG TO EMPTY!

Small Deposit \$1.25 per week

See demonstration at our store or phone and request

FREE HOME TRIAL

PHONE GRaceland 2-3800 AT ONCE

ALAN RADIO

2115 E. 71st Street 5701 W. Cermak
4027 No. Lincoln

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Valentinas Aidas
Vaistai prieš susižavėjimą komunizmu — nuvažiuoti pačiam į "rojų" įsitikinti

Pasikalbėjimas su buvusiu komunistų pasekėju Antanu Kupreišiu

Susitikau jau senovo amžiaus lietuvi, kuris atvyko į Chicago iš Californios aplankyti draugų ir pažįstamų. Išsineko. Pasirodo, mudu "zemliokai" — iš vieno krašto ir kuone iš vieno kaimo, tik jis už mane daug vyresnis. Pažįsta mano visus gimines, o vienas mano dėdė net yra jo krikšto tėvas. Pamažu paaiškėja įdomi šio žmogaus asmenybė. Antanas Kupreišis, atvykęs į Ameriką dar 1912 metais, buvo gana aktyvus socialistas, o vėliau priklausė net komunistų partijai Chicagoje. Pažįsta visus didžiuosius lietuvių komunistų vadus, žino jų buvusiąją veiklą, na, ir nešvariuosius darbelius, kaip revoliucijos rengimą, nuverčiant JAV vyriausybę. . . Agitavo jie tą "revoliuciją" lapeliais, kuriuos įdėdavo į gyventojų pašto dėžutes. Žinoma, niekas į tai dėmesio nekreipė, tik patys vadai gyrėsi savo didele "veikla".

Delegatas į Sov. Sąjungą

A. Kupreišis buvo susižavėjęs komunizmo idėja. Tais laikais komunistai spausdindavo savo laikraščiuose straipsnius, leido atskiras brošiūras, girdami komunistų rojų Rusijoje, esą, ten kiekvienas gauna žemės, gali laisvai ją dirbti. Visi tie pagyrimai lenkė prie to, kad lietuviai važiuotų į Rusiją, kur jų laukia žemės sklypai. Daugelis tais metais patikėjo ir keliolika žmonių į Rusiją išvyko. A. Kupreišis su savo draugu Juodžiu komunistų partijai buvo parinkti kaip delegatai surasti Rusijoje žemę, kurion vėliau būtų kviečiami lietuviai iš Amerikos. Komunistams, žinoma, tai būtų labai gera propoganda — girdi, iš vadinamos laisvės šalies bėga į sovietiją, kur yra tikrai darbininkų ir ūkininkų rojus. . .

Sūnus palaidūnas grįžta

Pagaliau 1927 metais A. Kupreišis grįžo Amerikon ir apsigyveno Chicagoje. Jo draugas Juodis liko Rusijoje, veddamas rusę. Lygiai tokius pat vargus, kokius teko pergyventi Kupreišiui, pergyveno dar vienas lietuvis, buvęs komunistas — Virbalaitis, kuris buvo kartu su Kupreišiu Nikolajevu komūnoje. Kupreišis atsimeina kaip Virbalaitis paaukėjo komunistams atsivežtus iš Amerikos pusantro tūkstančio dolerių, sakydamas: "juk sovietinėje Rusijoje jokių pinigų nereikia". Bet paragavęs to "rojaus", jau nebe galvojo apie tūkstančius, o tik apie tai, kaip greičiau iš to "rojaus" ištrūkti. . . Buvęs karštas komunistas, Virbalaitis taip pat grįžo Amerikon ir dabar gyvena Indiana valstybėje, likęs didžiausiu komunistų priešų.

Tvarka Rusijoje

Žemės A. Kupreišis negavo, bet jam davė valdyti plytinę, kurią pats turėjo statyti, įrengti be lėšų ir jokios pagalbos. Ne tik pinigų niekur negavo statyti.

pats dalyvauja specialiuose mitinguose, kur pasakoja apie Rusijos tikrovę. Vietiniai komunistai nepaprastai supyko už tai, vadindami Antaną Kupreišį "kontrevoliucionierium" bei "išdaviku". Bet susipratęs Kupreišis nenusimena. Jis važinėja į apylinkinius miestus, kaip Springfield, Ill., Racine, Wis., Kenosha, Wis. ir kitur dalyvaujamas mitinguose ir susirinkimuose, kuriuose atmerkdamas daugeliui akis. Kalbėdamas Detroito, Mich. "Naujienu" bendradarbių surengtame susirinkime, susilaukė stiprios opozicijos iš atėjusių susirinkiman vietinių komunistų, kurie rengėsi jį net apkūti, nebeturėdami stipresnių argumentų. Į reikalą įsikišo policija, kuri apsaugojo viešąją tvarką.

Matydamas ano laiko stiprų komunistų veikimą, ir kad pats vienas negalės kovoti prieš jų organizuotą melą, Kupreišis pasiryžo apeisti Chicago. 1929 metais jis išvyksta iš jos, kurį laiką dirbo Kalifornijos ūkiuose, o pastaruju metu nuolat įsitaisė dirbti geležinkelėje. Ateityje A. Kupreišis tikisi gauti pensiją ir ramiai baigti gyvenimą. Jis yra nevedęs, gyvena tuos 23 metus negirdėdamas lietuvių kalbos. 1944 metais jis buvo parašęs laišką broliui į Lietuvą, trumpai pasiteiraudamas, ar jo artimieji dar tebe gyvi. Brolis atrašęs, kad nusipirkęs žemės, bet apie tėviškę nieko nerašo. Plačiai rašo apie nelaisvę pas vokiečius, kol Raudonoji Armija išlaisvinusi jį ir dabar gyvenąs namie.

Dabartiniai jo įsitikinimai

Komunistams jis kadaise labai įkyrėjo, nes jiems nepatiksai jo sakoma tiesa. Paklaustas apie dabartinius stambesnius lietuvių komunistų vadus, A. Kupreišis pasakė:

—Argi jie galima laikyti komunistais? Juk tai *akli davatkos*, tie vadukai! Bimba, Mizara ir Kapsukas-Mickevičius. Ypač pastarasis buvo aklas fanatikas, tikėjęs Lenino ir Stalino "tiesoms", bet nematęs ir nenoris žinoti apie bolševikų žiaurų režimą. Apie L. Prūšeką pasakotojas išsireiškė, kad jis buvęs nežymus, bet labai "žulikasvotas" komunistinių idėjų pedliorius.

A. Kupreišis dabar turi jau 61 metus amžiaus, bet dar gerai atrodo. Parodė fotografijų iš savo jaunystės, kada dar žavėjosi komunizmu idėja ir dirbo jų naudai. "O dabar, — sako, — visas jėgas dėsiu, kad jų melaginga ir klaidinga propoganda laisvose šalyse sugriūtų kaip muilo burbulas, kurį jie visomis jėgomis per cilę metų pučia."

Labai gerai, kad bent po eilės metų būdų komunistai atsiverčia ir supranta klaidingai galvoje. Žymiai palengvina nuo tos ligos išsigydyti, važiuojant aplankyti "darbininkų rojų", pamatyti savo akimis kaip "puiku ir gera" ten gyventi po dėduko Stalino sparneliu. . . O jei tokie prūšekos ir andruliai spiriasi, gultu rėkia, kad tik jų nedeportuotų sovietijon, tai aiškus įrodymas, kad jie patys gerai žino kas ten dedasi, o dirba tik už niekšiškus skatikus, kuriuos gauna iš Kremliaus satarpų.

Dėl rasinės ir religinės rinkiminės propagandos

6 krašto religinės organizacijos kreipėsi telegramomis į abiejų partijų krašto komitetus, prašydamos, kad prezidento rinkimų kompanijoje nebūtų vartojami šūkių, kelių rasinės ir religinės ajstras.

Įtūžę komunistai

Grįžęs į Ameriką, A. Kupreišis nebedalyvauja jokiose komunistų ar visokių progresistų partijose, o nukreipia visą savo energiją kaip tik prieš juos. Ligi 1929 metų jis rašo laikraščiuose (taip pat ir "Naujienose"), atskleidžiamas žmonėms klaidingus komunistų melus,

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavinimi

MARQUETTE PARKE namas pardavimui, 2424 West 69th St. Su kepykla arba be jos. 7 kambariai viršuje. Tinka bet kokiam bižnui. Matyti galima sekmadieniais 10 iki 6.

2 BUTŲ MURINIS KATEDŽIUS CICERO
1 blokas nuo 22nd St. ir 57th Ave. 6 kamb. ir 3 kamb. beismonte; 2 karų garažas. Kaina \$17,900. Imokėti \$5,000. Savininkas duos paskola. 4704 Cermak Rd. Bishop 2-2162.

GERAME stovy šešių flatų murinis namas po 4 kambarius kiekvienas, 2-3 ir 1-5 kamb. flatai užpakaliniam mediniame name. Arti katalikiškos bažnyčios ir mokyklos. Kaina priinama. Kreipkitės 1-me aukšte prieky. 1841 S. Allport St.

3350 SO. UNION AVE. 9 kambarių medinis cottage. 4 kambariai prieky, 5 kambariai užpakaly ir 2 kambariai beismonte. Karštu vandeniu šildomas. 2 karų garažas. Geros pajamos. Tuoj galima užimti.
Virginia 7-3811.

CICERO—greitam pardavimui sveikatos dėlei, namas dviejų butų viršuje. Taverne, svetainė. Viskas geram stovy. Per cilę metų gerai žinoma Lukštos gvetainė, 1500 So. 49th Ave. Teisingas pasiūlymas nuperka. Savininkai vietoj. Atvykit arba šaukit: Olympic 2-6232.

2 BUTŲ KATEDŽIUS
26-ta ir Keeler Ave., 3-7 kambariai, karštu vandeniu alyva šildomi, 2 mašinu garažas. Kaina \$12,900. Imokėti \$5,000.
3739 West 26th Street
Lawndale 1-7038.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Ivairūs pardavimai

PARDUODA BITES. Kreipkitės į Fitzpatrick, 519 W. 171st St. Hazelcrest, Ill. Phone: HARvey 4136-R.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

CICERO parduodama gražiai įrengta taverna. Noriu greit parduoti. Proga tremtiniam. 4837 W. 14th St.

FOR RENT—IN GENERAL
Bendrai—Rendai

RENDON 2 furnished kambariai dviem jauniem žmonėm.
1744 SO. UNION AVE.

FURNITURES AND FIXTURES
Rakandai ir įrengimai

APLEIDŽIAME miesta. Pigiai parduodame rakandus. Normal 7-4240.

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir Sunkvežiniai

WESTERN AUTO EXCHANGE
Autorizuotas dyleris, kurį kiekvienas, kuris žada pirkti automobilį, turėtų žinoti.
Mes turime virš 100 įvairiausių patikrintų ir garantuotų automobilių.
Tremtinys lietuvis pardavėjas suteiks jums sažiningiausia ir mandagiausia patarnavimą.
ATSARGA GĖDOS NEDARO.
Prieš perkant automobilį nepamirškite užteiti ar telefonuokite:
MR. A. SLUTAS
WESTERN AUTO EXCHANGE
6400 So. Western Ave.
REpublic 7-6400

A & C
MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street
Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ
1936 iki 1952 metų
\$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS
Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

Jeji turi parduoti tik —
"Naujienas" tuoj užsuki.
O jei laiko neturėsi —
Telefonu pakalbėsi.

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVIJŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJIENAS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

DRAFTSMAN
Must have board experience, be familiar with lay-out work, sheet metal products.
Excellent equipment.
Good working conditions.
PERMANENT POSITION.
For INTERVIEW
Write full particulars
L. B. Dahlin

YOUNG RADIATOR COMPANY
Racine, Wisconsin

SCALE MECHANICS
THE HOWE SCALE CO.
will pay \$2 per hour for top quality thoroughly experienced scale mechanics.
Apply to
MR. ANGLIKER
1915 N. Harlem Ave.
Phone for appointment
National 2-7766.

COUNTERMAN
With General Motors Parts Experienced.
FRANK LYNCH BUICK CO.
5330 Irving Park Blvd.
MULberry 5-1800.

AUTO MECHANIC
Experienced. Ideal working conditions. Good salary.
STUDEBAKER SALES
3041 West Lawrence
KEystone 9-9240.

COUNTERMAN
With some General Motors parts experience. Good pay. Excellent working conditions.
Apply
FRANK LYNCH BUICK CO.
5330 Irving Park Blvd.
or call for appointment MU 5-1800.

We have immediate openings for grill and steam table men.
Preferred men 25 to 45
For days. No Sundays.
Steady.
Good working conditions.
Salary open.

HOMER
7432 Madison Street
Forest Park, Ill.

NAKTINIO
SARGO
Pastovus darbas.
Geras atlyginimas.
Reikia turėti paliudymą.

DOUGLAS LUMBER CO.
2726 W. Roosevelt Road.

MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS
Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirtį koja minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: CLiffside 4-6847

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminius ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvi — J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave. G.Rovehill 6-4177.

JOHN G. MEZLAISKIS
Generalinis Kontraktorius ir Namų Statytojas
Statomė šorus ir privatiskus namus pagal užsakymą. Apskaičiavimas veltui. Reikale kreipkitės ir gausite teisingą patarnavimą už priėmama kaina.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. G.Rovehill 6-6588

TELEVIZIJOS IR RADIO
Taisymas — Pardavimas
Tel.: DANube 6-6887

DAINA TELEVISION CO.
3120 So. Halsted St.

Apartment Owners — ATTENTION
APPLIANCE RIOT

4-rių Židinių Krosnis
Puikus Naudingas Modelis
Taupo laiką—Taupo pinigus—
Taupo dujas—Filmai patenkina
VISUR KOKYBE IR VERTĖ
\$77.95 F. O. B. IN CRATES

3-JŲ ŽIDINIŲ NAMŲ KROSNIS
Jeigu jus domina kaina — ŠTAI JI
\$39.95 F. O. B. IN CRATES

VARTOTI ŠALDYTUVAI
\$29.50 ir aukščiau

Albert's Furniture House, Inc.
STANLEY RIMKUS, Manadžeris
2320 West Roosevelt Rd.
Pirm. ir ketv. 9 ryto iki 9:30 vak., kitom dienom iki 6:00

Atdara sekmadieniais nuo 11 iki 5 val.